
Vergaderjaar 2020–2021

35 850 VII

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2021 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL	3
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	4
1	Leeswijzer	4
2	Beleid	6
2.1	Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties	6
3	Beleidsartikelen	9
3.1	Artikel 1. Openbaar bestuur en democratie	9
3.2	Artikel 2. Nationale veiligheid	12
3.3	Artikel 3. Woningmarkt	13
3.4	Artikel 4. Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit	15
3.5	Artikel 5. Ruimtelijke ordening en omgevingswet	22
3.6	Artikel 6. Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving	27
3.7	Artikel 7. Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid	30
3.8	Artikel 9. Uitvoering Rijksvastgoedbeleid	32
3.9	Artikel 10. Groningen versterken en perspectief	35
4	Niet-beleidsartikelen	40
4.1	Artikel 11. Centraal apparaat	40
4.2	Artikel 12. Algemeen	42
4.3	Artikel 13. Nog onverdeeld	43

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3, eerste lid](#), van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2021 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Vanwege de spoedeisende maatregelen is op 8 april 2021 de incidentele suppletoire begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties naar de Tweede Kamer verzonden (Kamerstukken II 2020/21, [35801, nr. 1](#)) en op 29 april 2021 de tweede incidentele suppletoire begroting 2021 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties naar de Tweede Kamer verzonden (Kamerstukken II 2020/21, [35826, nr. 1](#)). De behandeling in de Staten-Generaal heeft nog niet plaatsgevonden. Om deze reden is de in de begrotingsstaat opgenomen stand nog niet door de beide Kamers bekrachtigd. Vanwege de snelle opeenvolging van begrotingswetsvoorstellen, om het budgetrecht van de Staten-Generaal te waarborgen, bevat de kolom 'vastgestelde begroting' zowel de vastgestelde stand bij ontwerpbegroting als de mutaties die bij incidentele suppletoire begroting zijn opgenomen.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

K.H. Ollongren

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De eerste supplettaire begroting geeft een beeld van de uitvoering van de begroting 2021. De stand van de eerste supplettaire begroting wordt vanaf de stand van de ontwerpbegroting 2021 opgebouwd (Kamerstukken II 2020/21, [35570 VII, nr. 1](#)).

De stand van de vastgestelde begroting 2021 is inclusief de nota van wijziging (Kamerstukken II 2020/21, [35570 VII, nr. 73](#), het amendement van de leden Smeulders en Nijboer (Kamerstukken II 2020/21, [35570 VII, nr. 35](#)) en de eerste en tweede incidentele supplettaire begrotingen (Kamerstukken II 2020/21, [35801, nr. 1](#) en Kamerstukken II 2020/21, [35823, nr. 1](#)).

Uitgangspunt bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid is dat per artikel de beleidsmatige en technische mutaties toegelicht worden, die groter dan of gelijk zijn aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) zijn opgenomen, de zogenaamde staffel. In het kader van transparantie of anderszins kan het voorkomen dat mutaties beneden deze ondergrenzen ook worden toegelicht.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV 2021		
Artikel	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
1. Openbaar bestuur en democratie	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
2. Nationale Veiligheid	Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 2 mln.
3. Woningmarkt	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 5 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 20 mln. Ontvangsten: 10 mln.
4. Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit	Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 2 mln.
5. Ruimtelijke ordening en omgevingswet	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
6. Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
7. Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
9. Uitvoering Rijksvastgoedbeleid	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 4 mln.
10. Groningen versterken en perspectief	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 4 mln.
11. Centraal apparaat	Verplichtingen/Uitgaven: 5 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 10 mln. Ontvangsten: 2 mln.
12. Algemeen	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
13. Nog onverdeeld	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.

Onderstaand is het overzicht te vinden van uitgaven in verband met coronamaatregelen per artikel.

Tabel 2 Extracomptabele tabel coronamaatregelen (bedragen x € 1.000)

Artikelnummer	naam maatregel/regeling	Bedrag verplichtingen 2021	Bedrag uitgaven 2021	Bedrag ontvangsten 2021	Relevante Kamerstukken
1	Aanvullende maatregelen Tweede Kamer verkiezingen	4.900	49.000	0	Kamerstukken II 2020/21, 35570 VII, nr. 73
1	Grenstesten	12.000	12.000	0	Kamerstukken II 2020/21, 35823, nr. 1
4	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS)	100.000	100.000	0	Kamerstukken II 2020/21, 35570 VII, nr. 73

2 Beleid

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 3 Belangrijkste suppletioire uitgavenmutaties 2021 (Eerste suppletioire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Artikelnummer	Uitgaven 2021
Vastgestelde begroting 2021¹		7.224.853
Belangrijkste suppletioire mutaties		
1) Huurtoeslag	3	64.600
2) Woningbouwimpuls	3	200.000
3) Informatiehuishouding en actieve openbaarmaking	6 + 7 + 11	70.300
4) Overdracht pachtboerderijen	9	31.100
5) Bestuursakkoord Groningen	10	385.588
6) Raming versterkingsoperatie Groningen	10 + 11	400.000
7) Overlopende middelen Groningen 2020	10	126.549
8) Batch 1588	10	57.000
9) Doc-Direkt	11	40.736
10) Loon- en prijsbijstelling	13	57.728
11) Overige mutaties		65.919
Stand 1* suppletioire begroting 2021		8.724.373

1 Incl. ISB, NvW en amendementen

Toelichting

1) *Huurtoeslag*

Op basis van de ramingen uit het Centraal Economisch Plan (CEP) van het CPB en de uitvoeringscijfers van de Belastingdienst is de raming voor de huurtoeslag bijgesteld. De uitgaven voor de huurtoeslag vallen grotendeels als gevolg van de coronacrisis hoger uit. Dit komt vooral door een hogere werkloosheid en een lagere inkomensontwikkeling.

2) *Woningbouwimpuls*

Dit betreffen de middelen voor de derde tranche van de woningbouwimpuls. De middelen worden vanaf de Aanvullende Post overgeboekt naar de begroting van het Ministerie van BZK en via een kasschuif in het juiste ritme gezet.

3) *Informatiehuishouding en actieve openbaarmaking*

De middelen die in de kabinetsreactie op het rapport van de Parlementaire Onderzoekingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) zijn gereserveerd voor het structureel verbeteren van de informatiehuishouding en actieve openbaarmaking worden aan de BZK-begroting toegevoegd. De middelen zijn bestemd voor de implementatie van het generieke actieplan 'Open op Orde' binnen de Rijksoverheid (Kamerstukken II 2020/21, [29362](#), nr. 291).

4) *Overdracht pachtboerderijen*

In 2021 worden de pachtboerderijen door BZK verkocht aan het Rijksvastgoedbedrijf (RVB). Afgelopen jaar zijn de pachtboerderijen getaxeerd en is de overnamesom uitgekomen op een bedrag van € 31,1 mln. Dit bedrag zal het RVB aan BZK betalen. Met deze middelen zal BZK het herstelprogramma van de pachtboerderijen financieren en worden de pachtboerderijen door het RVB resultaatneutraal overgenomen.

5) Bestuursakkoord Groningen

Voor de uitvoering van het Bestuursakkoord Groningen in 2021 worden middelen overgeboekt van de Aanvullende Post naar de begroting van BZK. De middelen voor de jaren 2022 en verder zijn op de aanvullende post geboekt.

6) Raming versterkingsoperatie Groningen

Dit betreft de meerjarige raming voor de uitgaven in het kader van de versterkingsopgave in Groningen. Het gaat hier om zowel de kosten die direct gerelateerd zijn aan de versterkingsoperatie als de uitvoeringskosten van de Nationaal Coördinator Groningen (NCG). Deze uitgaven zullen in rekening gebracht worden bij de NAM. De raming zal gedurende het jaar geactualiseerd worden en indien noodzakelijk in de tweede suppletoire begroting worden bijgesteld. In de Kamerbrief van 31 maart 2021 (Kamerstukken II 2020/21, [33529, nr. 866](#)) is de raming van de meerjarige versterkingskosten toegelicht. Dit is een schatting op basis van de huidige kennis van de verwachte kosten die worden verwerkt in de heffing op de NAM. De heffing wordt uiteindelijk achteraf, nadat de kosten gemaakt zijn, opgelegd aan de NAM en is gebaseerd op de daadwerkelijk gemaakte kosten.

Het betreft ook de btw-component van de uitgaven. Op grond van het Akkoord op Hoofdlijnen (Kamerstukken II 2017/18, [33529, nr. 493](#)) is de btw-component voor rekening van de Staat, deze kosten kunnen dan ook niet worden doorbelast aan de NAM.

7) Overlopende middelen Groningen 2020

In 2020 is € 60 mln. aan middelen voor het Nationaal Programma Groningen (NPG) niet meer tot betaling gekomen. Het betreft middelen voor de projecten Touekomst (door en voor de Groningers zelf) en de programma-plannen van de gemeenten en de provincie. Daarnaast betreft het middelen die in 2020 niet tot besteding zijn gekomen voor onder andere de subsidie Energiebesparing woningen bouwkundig versterkingsprogramma, het woonbedrijf en projecten in Appingedam. De middelen worden daarom toegevoegd aan het budget voor 2021.

8) Batch 1588

Vanaf de Aanvullende Post worden middelen overgeboekt voor de tweede tranche van de versterking van 1588 adressen in Groningen.

9) Doc-Direkt

Het betreft personele en materiële uitgaven voor Doc-Direkt, die samenhangen met de inkomsten die gedurende het jaar van overige departementen en derden (notariaat) worden ontvangen.

10) Loon- en prijsbijstelling

De tranche 2021 van de loon- en prijsbijstelling wordt toegevoegd aan de BZK-begroting.

Tabel 4 Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2021 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Artikelnummer	Ontvangsten 2021
Vastgestelde begroting 2021¹		648.031
Belangrijkste suppletoire mutaties		
1) Huurtoeslag	3	- 32.200
2) Overdracht pachtboerderijen	9	31.100
3) Ontvangsten versterkingsoperatie 2020	10 + 11	207.300
4) Raming versterkingsoperatie Groningen	10 + 11	220.715
5) Doc-Direkt	11	38.406
6) Overige mutaties		6.397
Stand 1^a suppletoire begroting 2021		1.119.749

1 Incl. ISB, NvW en amendementen

Toelichting

1) Huurtoeslag

Op basis van de ramingen van het Centraal Planbureau (CEP) en de uitvoeringscijfers van de Belastingdienst is de raming voor de huurtoeslag bijgesteld. Er zijn lagere ontvangsten bij de huurtoeslag. In verband met de coronacrisis is er een milder incassoregime. Daarnaast zijn er minder en lagere terugvorderingen als gevolg van het eerder in het proces controleren van aanvragen door de Belastingdienst.

2) Overdracht pachtboerderijen

In 2021 worden de pachtboerderijen door BZK verkocht aan het Rijksvastgoedbedrijf (RVB). Afgelopen jaar zijn de pachtboerderijen getaxeerd en is de overnamesom uitgekomen op een bedrag van € 31,1 mln. Dit bedrag zal het RVB aan BZK betalen. Met deze middelen zal BZK het herstelprogramma van de pachtboerderijen financieren. en worden de pachtboerderijen door het RVB resultaatneutraal overgenomen.

3) Ontvangsten versterkingsoperatie 2020

Het betreft de nog te ontvangen bijdrage van de NAM voor de versterkingsoperatie uitgaven in het derde en vierde kwartaal van 2020. Doordat de uitgaven voor de versterkingsoperatie achteraf aan de NAM gedeclareerd worden, loopt het ritme van de uitgaven en ontvangsten niet gelijk.

4) Raming versterkingsoperatie Groningen

Dit betreft de meerjarige ontvangsten voor uitgaven in het kader van de versterkingsopgave in Groningen. Het gaat hier om zowel de kosten die direct gerelateerd zijn aan de versterkingsoperatie als de uitvoeringskosten van de Nationaal Coördinator Groningen (NCG). Deze uitgaven zullen in rekening gebracht worden bij de NAM. De raming zal gedurende het jaar geactualiseerd worden en indien noodzakelijk in de tweede suppletoire begroting worden bijgesteld. Doordat de uitgaven voor de versterkingsoperatie achteraf aan de NAM gedeclareerd worden, loopt het ritme van de gededalderde uitgaven en ontvangsten niet gelijk. Hiervoor is het kasritme van de meerjarige ontvangstenreeks aangepast middels een kasschuif.

5) Doc-Direkt

Doc-Direkt heeft gedurende het jaar inkomsten van overige departementen en derden (notariaat). Deze inkomsten zijn ter dekking van de uitgaven van Doc-Direkt.

3 Beleidsartikelen

3.1 Artikel 1. Openbaar bestuur en democratie

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1 Openbaar bestuur en democratie (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2021 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgestelde begroting 2021 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e supplettoire begroting (4)	Stand 1e supplettoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	67.334	16.900	84.234	17.337	101.571	6.912	8.916	8.632	8.212
garantieplichtingen (indien van toepassing)									
Uitgaven	66.153	16.900	83.053	17.337	100.390	6.912	8.916	8.632	8.212
1.1 Bestuur en regio	9.324	12.000	21.324	16.497	37.821	9.806	9.806	9.806	8.898
Subsidies (regelingen)									
Oorlogsgravenstichting (OGS)	3.501	0	3.501	0	3.501	0	0	0	0
Bestuur en regio	857	0	857	1.190	2.047	0	0	0	0
Opdrachten									
Bestuur en regio	4.465	0	4.465	- 1.718	2.747	- 1.250	- 1.250	- 1.250	0
Grenstesten Duitsland Covid-19	0	12.000	12.000	0	12.000	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's									
Diverse bijdragen	465	0	465	550	1.015	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden									
Groeiopgave Almere	0	0	0	9.277	9.277	8.898	8.898	8.898	8.898
Evides	0	0	0	6.250	6.250	1.250	1.250	1.250	0
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties									
Bijdragen internationaal	36	0	36	0	36	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen									
RVB	0	0	0	40	40	0	0	0	0
RWS	0	0	0	908	908	908	908	908	0
1.2 Democratie	56.829	4.900	61.729	840	62.569	- 2.894	- 890	- 1.174	- 686
Subsidies (regelingen)									
Politieke partijen	25.853	0	25.853	1.957	27.810	1.400	2.400	2.400	2.400
Comité 4/5 mei	116	0	116	0	116	0	0	0	0
ProDemos	8.125	0	8.125	0	8.125	0	0	0	0
Verbinding inwoner en overheid	2.493	0	2.493	0	2.493	0	0	0	0
Toerusting en ondersteuning politieke ambtdragers	3.227	0	3.227	0	3.227	0	0	0	0
Weerbaar bestuur	899	0	899	0	899	0	0	0	0
St Thorbeckeleerstoel	99	0	99	0	99	0	0	0	0
Opdrachten									
Verbinding inwoner en overheid	2.772	4.900	7.672	- 1.654	6.018	- 4.250	- 3.250	- 3.588	- 3.100
Toerusting en ondersteuning politieke ambtdragers	930	0	930	14	944	14	14	14	14
Weerbaar bestuur	1.785	0	1.785	- 532	1.253	- 6	- 2	0	0
Inkomensoverdrachten									
Toerusting en ondersteuning politieke ambtdragers	6.982	0	6.982	0	6.982	0	0	0	0

	Ontwerp- begroting 2021 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgestelde begroting 2021 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e supplettoire begroting (4)	Stand 1e supplettoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Vergoeding rouwvervoer	0	0	0	20	20	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's									
Diverse bijdragen	1.339	0	1.339	1.700	3.039	0	0	0	0
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties									
Bijdrage internationaal	170	0	170	0	170	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen									
Dienst Publiek en Communicatie	821	0	821	0	821	0	0	0	0
RVIG	0	0	0	3	3	0	0	0	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken									
Gemeentefonds (H50)	1.166	0	1.166	- 616	550	0	0	0	0
Provinciefonds (H51)	52	0	52	- 52	0	- 52	- 52	0	0
Ontvangsten	24.765	0	24.765	0	24.765	0	0	0	0

Toelichting

Van het totale uitgavenbudget op artikel 1 is 97,1% juridisch verplicht.

1.1 Bestuur en regio

Subsidies (regelingen)

Bestuur en regio

Vanuit het instrument *Opdrachten* wordt circa € 0,7 mln. herschikt om de subsidies voor de organisatie van de Dag van de Stad 2021 en grensoverschrijdende jongerenevenementen op het juiste instrument te verantwoorden. Daarnaast wordt de bijdrage (circa € 0,4 mln.) aan de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) voor de ondersteuning Covid-19 maatregelen verlengd en als subsidie verstrekt. Tot slot zijn de niet-bestede middelen als gevolg van Covid-19 uit 2020 (€ 0,1 mln.) voor diverse activiteiten van Agenda Stad doorgeschoven naar 2021.

Opdrachten

Bestuur en regio

Het gaat hier om diverse mutaties, waaronder de reallocatie van circa € 0,7 mln. naar het instrument *Subsidies (regelingen)* om de middelen voor de Dag van de Stad 2021 en grensoverschrijdende jongerenevenementen op het juiste instrument te verantwoorden. Daarnaast is met de provincie Zeeland overeenstemming bereikt over de afhandeling van de ontvlechting van Evides uit de Provinciale Zeeuwsche Electriciteits-Maatschappij (PZEM). Vanuit het Rijk wordt een incidentele bijdrage geleverd van € 10 mln. Door het Ministerie van BZK wordt cumulatief € 5 mln. bijgedragen. Hiervoor wordt voor de periode 2021-2024 jaarlijks € 1,25 mln. herschikt naar het instrument *Bijdrage aan medeoverheden*. Tot slot is € 0,3 mln. voor diverse opdrachten, de herijking verdeling provinciefonds en onderzoek middelen jeugd doorgeschoven van 2020 naar 2021 als gevolg van Covid-19.

Bijdrage aan medeoverheden

Groeiopgave Almere

Naar aanleiding van de Verantwoordingsonderzoeken van de Algemene Rekenkamer voor de jaren 2018 en 2019 hebben de fondsbeheerders van het gemeentefonds en het provinciefonds alle bestaande decentralisatie-uitkeringen (DU's) getoetst op beleids- en bestedingsvrijheid. Als gevolg hiervan zijn diverse DU's per 1-1-2021 beëindigd en de middelen (die meerjarig overgeboekt waren naar het gemeente- en/of provinciefonds) teruggeboekt op de begroting van het Ministerie van BZK. Dit betreft onder meer de decentralisatie-uitkering Groeiopgave Almere.

Evides

Voor de afhandeling van de ontvlechting van Evides uit de Provinciale Zeeuwsche Electriciteits-Maatschappij (PZEM) levert het Rijk een incidentele bijdrage van € 10 mln. Door het Ministerie van BZK wordt cumulatief € 5 mln. bijgedragen. Hiervoor wordt voor de periode 2021-2024 jaarlijks € 1,25 mln. beschikbaar vanuit het instrument *Opdrachten*. De overige € 5 mln. wordt generaal toegevoegd aan de begroting van BZK.

Bijdrage aan agentschappen

RWS

Met Rijkswaterstaat zijn afspraken gemaakt over de financiering van een Kenniscentrum explosieven Tweede Wereldoorlog ten behoeve van gemeenten. Vanuit het gemeentefonds kunnen geen bijdragen aan Rijkswaterstaat worden overgemaakt. Daarom worden de middelen overgeheveld naar de begroting van BZK.

1.2 Democratie

Subsidies (regelingen)

Politieke partijen

Het amendement van het Tweede Kamerlid Arib (Kamerstukken II 2015/16, [34485 VII, nr. 5](#)) beoogt te voorkomen dat een structurele ramingsbijstelling bij de fractiekostenregeling ten koste gaat van de controlerende en wetgevende taak van de Staten-Generaal. Ter dekking van dit amendement worden vanaf 2021 middelen aan de begroting van het Ministerie van BZK toegevoegd. Daarnaast ontvangt BZK circa € 0,6 mln. van het Ministerie van Buitenlandse Zaken voor het Politieke Partijen Programma (PPP) van Shiraka voor buitenlandse activiteiten van politieke partijen (zoals bedoeld in [artikel 4 van de Wet Financiering Politieke Partijen](#)) met zusterpartijen in de Arabische regio, gericht op de opbouw van een solide functionerend democratisch meerpartijensysteem.

Opdrachten

Verbinding inwoner en overheid

Dit betreft diverse mutaties ten behoeve van het beschikbaar stellen van meerjarige middelen aan de Kiesraad. De middelen zijn bedoeld voor investeringen in het digitaal hulpmiddel uitslagberekening en voor de capaciteit en deskundigheid van de Kiesraad, zodat het digitaal hulpmiddel op een adequate manier beheerd en onderhouden kan worden. Daarnaast ontvangt de Kiesraad € 0,2 mln. voor personele ondersteuning bij de transitie naar een verkiezingsautoriteit. Ook wordt circa € 1,1 mln. gerealiseerd naar «artikel 11 Centraal apparaat» voor de capaciteitsuitgaven voor

onder meer de implementatie Tijdelijke wet maatregelen Covid-19, de afgelopen Tweede Kamerverkiezingen en het programma hervorming parlementair stelsel. Tot slot wordt circa € 0,4 mln. gerealiseerd naar «artikel 6 Overheidsdienstverlening en Informatiesamenleving» voor een bijdrage aan het Leer- en Expertisepunt Open Overheid (LEOO) ten behoeve van de uitvoering van werkzaamheden voor het Actieplan Open Overheid 2020-2022.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Diverse bijdragen

Vanuit «artikel 6 Overheidsdienstverlening en Informatiesamenleving» wordt € 1,7 mln. gerealiseerd voor de City Deal Zicht op Ondernijning. Dit project heeft als doel om data gedreven preventieve maatregelen te kunnen nemen om ondernijnende criminaliteit tegen te gaan.

3.2 Artikel 2. Nationale veiligheid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2 Nationale veiligheid (bedragen x € 1.000)									
	Ontwerp- begroting 2021 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgestelde begroting 2021 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletioire begroting (4)	Stand 1e suppletioire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	316.767	0	316.767	1.397	318.164	- 299	413	134	81
Uitgaven	316.767	0	316.767	1.397	318.164	- 299	413	134	81
AIVD apparaat	300.705	0	300.705	1.397	302.102	- 299	413	134	81
AIVD geheim	16.062	0	16.062	0	16.062	0	0	0	0
Ontvangsten	14.714	0	14.714	0	14.714	0	0	0	0

Toelichting

Van het totale uitgavenbudget op artikel 2 is 100% juridisch verplicht.

Uitgaven

AIVD apparaat

De mutatie van € 1,4 mln. wordt met name veroorzaakt door een incidentele bijdrage van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) ten behoeve van ketensamenwerking.

3.3 Artikel 3. Woningmarkt

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3 Woningmarkt (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2021 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgestelde begroting 2021 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e supplettoire begroting (4)	Stand 1e supplettoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	4.838.493	450.000	5.288.493	238.791	5.527.284	61.232	50.067	33.513	28.198
Uitgaven	4.828.368	450.000	5.278.368	238.796	5.517.164	61.237	50.072	33.513	28.198
3.1 Woningmarkt	4.354.268	0	4.354.268	71.459	4.425.727	63.203	48.878	32.723	28.198
Subsidies (regelingen)									
Bevordering eigen woningbezit	4.000	0	4.000	0	4.000	0	0	0	0
Binnenstedelijke Transformatiefaciliteit	20.000	0	20.000	0	20.000	0	0	0	0
Woningmarkt	4.349	0	4.349	2.962	7.311	0	0	0	0
Opdrachten									
WSW risicovoorziening	0	0	0	104	104	0	0	0	0
Woningmarkt	3.435	0	3.435	599	4.034	5	5	0	0
Inkomensoverdrachten									
Huurtoeslag	4.311.085	0	4.311.085	62.964	4.374.049	62.700	48.600	33.200	28.900
Bijdrage aan ZBO's/RWT's									
Woningmarkt	3.066	0	3.066	0	3.066	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden									
Woningmarkt	0	0	0	2.000	2.000	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen									
Dienst van de Huurcommissie	7.261	0	7.261	2.700	9.961	0	0	0	0
ILT (Autoriteit Woningcorporaties)	970	0	970	0	970	0	0	0	0
RVO.nl (uitvoeringskosten BEW)	100	0	100	0	100	0	0	0	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken									
Financiën en Nationale Schuld (H9)	2	0	2	130	132	498	273	- 477	- 702
3.3 Woningbouw	474.100	450.000	924.100	167.337	1.091.437	- 1.966	1.194	790	0
Opdrachten									
Woningbouwimpuls	250	0	250	250	500	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden									
Woningbouwimpuls	473.600	0	473.600	147.693	621.293	- 1.931	1.194	790	0
Volkshuisvestingsfonds	0	450.000	450.000	- 356	449.644	- 18	0	0	0
Ouderenhuisvesting	0	0	0	20.000	20.000	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen									
Woningbouwimpuls	250	0	250	- 250	0	- 17	0	0	0
Ontvangsten	406.400	- 18.400	388.000	- 32.096	355.904	- 38.300	- 38.700	- 33.400	- 30.300

Toelichting

Van het totale uitgavenbudget op artikel 3 is 99,9% juridisch verplicht.

3.1 Woningmarkt

Subsidies (regelingen)

Woningmarkt

Op grond van [artikel 91 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba](#) (hierna: Wet FinBES) kan een bijzondere uitkering worden verstrekt. Gelet op [artikel 92, lid 2, onderdeel c van de Wet FinBES](#) kan aan Bonaire, Sint Eustatius en Saba voor het kalenderjaar 2021 een bijdrage worden toegekend voor de kosten van de verhuurderssubsidie 2020/2021 en voor sociale minima die particulier (moeten) huren, van respectievelijk USD 1.318.324 (€ 1,1 mln.), USD 366.000 (€ 0,3 mln.) en USD 245.000 (€ 0,2 mln.).

Daarnaast wordt circa € 1,3 mln. van 2020 geschoven naar 2021 voor initiatieven waarmee kennis en ervaring wordt opgedaan met alternatieve woonvormen, zoals de wooncoöperatie.

Inkomensoverdrachten

Huurtoeslag

Op basis van de ramingen uit het Centraal Economisch Plan (CEP) van het CPB en de uitvoeringscijfers van de Belastingdienst is de raming voor de huurtoeslag bijgesteld. De uitgaven voor de huurtoeslag vallen grotendeels als gevolg van de coronacrisis hoger uit. Dit komt vooral door een hogere werkloosheid en een lagere inkomensontwikkeling.

Bijdrage aan medeoverheden

Woningmarkt

Als onderdeel van de woondeal met de Metropoolregio Amsterdam verstrekt het Rijk een bijdrage van € 2 mln. voor de Corridorstudie Amsterdam-Hoorn voor de versnelling van woningbouw rondom drie stationslocaties. De studie wordt in 2021 afgerond en de uitgaven schuiven daarom door van 2020 naar 2021.

Bijdrage aan agentschappen

Dienst van de Huurcommissie

De Dienst van de Huurcommissie (DHC) maakt in 2021 tijdelijk extra kosten door verschillende wetswijzigingen die dit jaar van kracht worden, zoals de wetswijziging die huurverlaging mogelijk maakt.

3.3. Woningbouw

Bijdrage aan medeoverheden

Woningbouwimpuls

De mutaties bestaan voornamelijk uit de overheveling van € 100 mln. in 2022 en € 100 mln. in 2023 vanuit de Aanvullende Post naar de begroting van het Ministerie van BZK voor de derde tranche van de woningbouwimpuls. Deze middelen zijn in het juiste kasritme gezet door de in totaal € 200 mln. naar 2021 te schuiven.

Daarnaast wordt binnen het instrument € 20 mln. gerealiseerd voor de ouderenhuisvesting. Daarnaast is het budget voor de woningbouwimpuls in 2020 met circa € 14 mln. overschreden vanwege de afdracht aan het btw-compensatiefonds. De overschrijding wordt ingehouden op het budget voor 2021. Voor projecten in 2021 wordt circa € 11 mln. afgedragen aan het btw-compensatiefonds.

Op grond van [artikel 91 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba](#) (hierna: Wet FinBES) kan een bijzondere uitkering worden verstrekt. Gelet op [artikel 92, lid 2, onderdeel c van de Wet FinBES](#) kan aan Bonaire, Sint Eustatius en Saba voor het kalenderjaar 2021 een bijdrage worden toegekend voor het oplossen van knelpunten in de woningbouw van respectievelijk USD 75.000 (€ 0,06 mln) , USD 75.000 (€ 0,06 mln) en USD 100.000 (€ 0,08 mln).

Ouderenhuisvesting

Binnen het instrument wordt € 20 mln. herschikt voor ouderenhuisvesting vanuit de woningbouwimpuls.

Ontvangsten

Op basis van de ramingen van het Centraal Planbureau (CEP) en de uitvoeringscijfers van de Belastingdienst is de raming voor de huurtoeslag bijgesteld. Er zijn lagere ontvangsten bij de huurtoeslag. In verband met de coronacrisis is er een milder incassoregime. Daarnaast zijn er minder en lagere terugvorderingen als gevolg van het eerder in het proces controleren van aanvragen door de Belastingdienst.

3.4 Artikel 4. Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwiteit

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4 Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwiteit (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2021 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgestelde begroting 2021 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletioire begroting (4)	Stand 1e suppletioire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	378.329	100.000	478.329	- 13.983	464.346	10.181	- 27.982	- 7.550	- 1.750
Uitgaven	437.329	100.000	537.329	624	537.953	- 18.577	- 58.402	5.563	20.710
4.1 Energietransitie en duurzaamheid	432.112	100.000	532.112	- 7.164	524.948	- 18.577	- 58.402	5.563	20.710
Subsidies (regelingen)									
Energiebesparing Koopsector	18.500	0	18.500	74.400	92.900	- 7.200	- 10.400	3.000	0
Energiebesparing Huursector	37.000	0	37.000	- 1.200	35.800	0	0	0	0
Energietransitie en duurzaamheid	77.071	0	77.071	- 66.500	10.571	0	0	0	0
SAH	19.400	0	19.400	1.600	21.000	- 32.200	- 35.400	20.000	28.000
Warmtefonds	67.000	0	67.000	- 39.600	27.400	7.200	10.400	- 3.000	0
Opdrachten									
Energietransitie en duurzaamheid	2.536	0	2.536	560	3.096	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's									
Energietransitie en duurzaamheid	5.034	0	5.034	0	5.034	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden									

	Ontwerp- begroting 2021 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgestelde begroting 2021 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e supplettoire begroting (4)	Stand 1e supplettoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Programma reductie energieverbruik	40.000	0	40.000	54.974	94.974	0	0	0	0
Aardgasvrije wijken	0	0	0	18.884	18.884	0	0	0	0
Ontzorging maatschappelijk vastgoed	0	0	0	15.000	15.000	0	0	0	0
Ventilatie in scholen	0	100.000	100.000	- 447	99.553	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen									
ILT (Handhaving Energielabel)	532	0	532	0	532	0	0	0	0
RVO.nl (Uitvoering Energieakkoord)	47.254	0	47.254	- 23.675	23.579	17.649	- 1.875	200	1.000
Dienst Publiek en Communicatie	0	0	0	600	600	0	0	0	0
Diverse Agentschappen	600	0	600	- 600	0	0	0	0	0
RVO.nl (Energietransitie en duurzaamheid)	11.221	0	11.221	16.117	27.338	2.882	943	0	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken									
Gemeentefonds (H50)	94.199	0	94.199	- 46.684	47.515	6.000	- 10.000	- 5.000	0
EGO	10.409	0	10.409	- 9.543	866	- 9.858	- 10.020	- 7.587	- 6.240
Handhaving energielabel C	1.356	0	1.356	- 1.050	306	- 3.050	- 2.050	- 2.050	- 2.050
4.2 Bouwregelgeving en bouwkwaliteit	5.217	0	5.217	7.788	13.005	0	0	0	0
Subsidies (regelingen)									
Bouwregelgeving en bouwkwaliteit	3.584	0	3.584	7.838	11.422	0	0	0	0
Opdrachten									
Bouwregelgeving en bouwkwaliteit	1.570	0	1.570	- 50	1.520	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen									
ILT (Toezicht EU- Bouwregelgeving)	55	0	55	0	55	0	0	0	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken									
Infrastructuur en Waterstaat (H12)	8	0	8	0	8	0	0	0	0
Ontvangsten	91	0	91	0	91	0	0	0	0

Toelichting

Van het totale uitgavenbudget op artikel 4 is 99,6% juridisch verplicht.

4.1 Energietransitie en duurzaamheid

Subsidies (regelingen)

Energiebesparing Koopsector

Voor de Subsidie Energiebesparing Eigen Huis (SEEH) was in het najaar van 2020 in de eerste instantie sprake van een vertraging op de uitputting van de regeling. Bij tweede supplettoire begroting 2020 is daarom € 40 mln. afgeboekt en deze middelen zijn nu weer toegevoegd aan het budget voor 2021. Het budget voor SEEH is uiteindelijk overschreden met € 5,7 mln. door aantrekken van de aanvragen in december 2020. De overschrijding van € 5,7 mln. wordt in mindering gebracht op het budget voor 2021.

Daarnaast worden er meerjarige middelen gerealiseerd binnen het instrument tussen *Energiebesparing Koopsector* en het *Warmtefonds* ten behoeve van de overvraag van woningeigenaren en VvE's op de SEEH-regeling en de voortzetting van de SEEH-regeling voor VvE's (Kamerstukken II 2020/21, [32813](#), nr. 667).

Energiebesparing Huursector

In 2020 is het budget voor de regeling Stimuleringsregeling Energiebesparing Huursector (STEP) met € 1,2 mln. overschreden. De overschrijding wordt in mindering gebracht op het budget voor 2021.

Energietransitie en duurzaamheid

De regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW) wordt uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Hiervoor wordt in totaal € 55 mln. gerealiseerd naar de instrumenten *Bijdrage aan medeoverheden* en *Bijdrage aan agentschappen* om de specifieke uitkering en de uitvoeringskosten voor RVO op het juiste instrument te verantwoorden. Met deze middelen kunnen gemeenten huurders en eigenaar-bewoners stimuleren energie te besparen in hun woning.

Daarnaast wordt € 2,1 mln. herschikt naar het instrument *Bijdrage aan agentschappen* voor de uitvoering van het Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) door RVO. Tevens wordt € 9 mln. herschikt naar het instrument *Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken* in het kader van de BZK-bijdrage aan de ophoging van de Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE) van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) met het doel om particuliere koopwoningen op een warmtenet aan te sluiten.

SAH

Het gaat hier om diverse mutaties, waaronder de reallocatie van € 16,8 mln. van de Stimuleringsregeling Aardgasvrije Huurwoningen (SAH) vanuit het instrument *Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken*. Daarnaast schuift € 3,2 mln. van 2020 naar 2021, omdat een openstaande verplichting in 2020 niet meer tot betaling is gekomen. De uitbetaling vindt plaats in 2021.

Tot slot worden de beschikbare middelen voor de SAH-regeling in het juiste kasritme gezet op basis van de prognose van RVO. Uitbetaling van de middelen loopt naar verwachting tot en met 2028. Het is nu nog niet mogelijk om de middelen in het juiste kasritme te zetten voor 2027 en 2028. Komende jaren zullen daarom aanvullende kasschuiven nodig zijn om de juiste middelen naar 2027 en 2028 te schuiven.

Warmtefonds

Binnen het instrument worden meerjarige middelen gerealiseerd tussen *Energiebesparing Koopsector* en het *Warmtefonds* ten behoeve van de overvraag van woningeigenaren en VvE's op de SEEH-regeling en de voortzetting van de SEEH-regeling voor VvE's (Kamerstukken II 2020/21, [32813](#), nr. 667).

Bijdrage aan medeoverheden

Programma reductie energieverbruik

Dit betreft voornamelijk de reallocatie van circa € 54,4 mln. vanuit het instrument *Subsidies* voor specifieke uitkeringen in het kader van de regeling RREW. Met deze middelen kunnen gemeenten huurders en

eigenaar-bewoners stimuleren energie te besparen in hun woning. Daarnaast is er in 2020 € 0,6 mln. minder uitgegeven. De middelen worden toegevoegd aan de begroting in 2021.

Aardgasvrije wijken

Voor het restant van de tweede tranche proeftuinen aardgasvrije wijken wordt circa € 18,8 mln. beschikbaar vanuit het instrument *Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken* om de middelen op het juiste instrument te verantwoorden.

Specifieke uitkering Groningse proeftuinen aardgasvrije wijken

In 2021 wordt een specifieke uitkering voor de Groningse proeftuinen aardgasvrije wijken overgemaakt. Hieronder is een overzicht opgenomen waarin, conform artikel 17 lid 2 van de Financiële-verhoudingenwet, de maximaal te ontvangen bedragen per gemeente/provincie zijn opgenomen.

Tabel 9 Specifieke uitkering Groningse proeftuinen aardgasvrije wijken (bedragen in €)

Gemeente	Bedragen incl. btw	btw-compensatiefonds	Bedragen excl. btw
	Voormalige gemeente Delfzijl : 5.165.425	Voormalige gemeente Delfzijl: 171.835	Voormalige gemeente Delfzijl: 4.993.590
Eemsdelta	Voormalige gemeente Loppersum: 5.201.736	Voormalige gemeente Loppersum 271.829	Voormalige gemeente Loppersum: 4.929.907
	Totaal Eemsdelta: 10.367.161	Totaal Eemsdelta: 443.664	Totaal Eemsdelta: 9.923.497
Midden-groningen	3.991.163	121.531	3.869.632
Het Hogeland	4.000.000	0	4.000.000

De regio Aardbevingsgebied Groningen kent, naast de aardbevingsproblematiek, een groot aantal kansen en uitdagingen. Rijk en regio adresseren deze met elkaar in een samenwerkingsagenda. De Minister van BZK heeft middels de Kamerbrief van 6 november 2020 (Kamerstukken II 2020/21, [33529, nr. 830](#)) aan de Tweede Kamer aangekondigd vooruitlopend op deze agenda in gesprek te gaan met gemeenten met als doel vier proeftuinen op te nemen in het programma aardgasvrije wijken.

Gekozen is voor vier wijken/dorpen die in het aardbevingsgebied vallen en waarvoor in het kader van de tweede ronde proeftuinen reeds een aanvraag was ingediend, maar die destijds niet zijn geselecteerd. Aan de betreffende gemeenten is gevraagd om het oorspronkelijke plan aan te scherpen en aan te vullen vóór een besluit tot toekenning zou worden genomen. Alle vier de plannen voldoen aan de basisvereisten die gesteld zijn aan de tweede ronde proeftuinen. De precieze afspraken zijn opgenomen in de beschikkingen. De vier gebieden worden een onderdeel van het programma aardgasvrije wijken, nemen deel in het kennis- en leerprogramma en worden opgenomen in de monitoringssystematiek van het programma.

Hierdoor wordt in totaal € 18,3 mln. extra geïnvesteerd (incl. btw) in Groningen. Hiervan gaat circa € 0,6 mln. naar het btw-compensatiefonds. Gezien de noodzaak bewoners toekomstperspectief te bieden en de breed gedragen wens in de regio om van het aardgas af te gaan, acht het Rijk dit nodig om de kansen in Groningen te benutten en slim te koppelen aan andere transitie in het gebied.

De Algemene Rekenkamer heeft erop gewezen dat van belang is een zekere sturing te geven op toegekende budgetten. Voor de proeftuinen met een aardgasvrije wijk wordt daarom gekozen voor een specifieke uitkering. Tegelijkertijd vindt het kabinet nog steeds van groot belang dat partijen ervaring op doen met experimenten. Daarom is gekozen voor een specifieke uitkering met ruime beleids- en bestedingsvrijheid. De eenmalige uitkering wordt verstrekt voor de in de aanvraag genoemde activiteiten die tot doel hebben om via een wijkgerichte aanpak bestaande woningen en andere gebouwen aardgasvrij of aardgasvrij-ready te maken met het oog op leren hoe de wijkgerichte aanpak kan worden ingericht en opgeschaald. Onder aardgasvrij-ready wordt in dit verband verstaan de situatie waarin de gebouwen gereed zijn om van het aardgas af te gaan maar definitieve aansluiting van de wijk op de duurzame warmtebron plaatsvindt na 2028. Een wijk is een aaneengesloten geografisch gebied waarbinnen alle gebouwen deel uitmaken van de aanpak.

Specifieke uitkering aardgasvrij in het kader van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid

In 2021 wordt een specifieke uitkering voor het NPRZ overgemaakt. Hieronder is een overzicht opgenomen waarin, conform artikel 17 lid 2 van de Financiële-verhoudingenwet, de maximaal te ontvangen bedragen per gemeente/provincie zijn opgenomen.

Tabel 10 Specifieke uitkering NPRZ (bedragen in €)

Gemeente	Bedrag
Rotterdam	18.000.000

Op 3 december 2018 heeft de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de Regio Deal Rotterdam-Zuid aangeboden aan de Tweede Kamer (Kamerstukken II 2018/19, [29697, nr. 57](#)). Een van de afspraken in de Regio Deal is het ontwikkelen van nieuwe propositities voor het aardgasvrij maken van (delen van) wijken van Rotterdam-Zuid. Hiervoor is (uit de Klimaatenvelop van het kabinet – middelen in het kader van het PAW) € 18 mln. beschikbaar. Zoals gemeld aan de Tweede Kamer (kamerstuk 2020/21, 82847, nr.739) is deze bijdrage afgesproken in het kader van de Regio Deal Rotterdam-Zuid. De gemeente Rotterdam heeft een voorstel opgeleverd ('Duurzaamheid in het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid (NPRZ)', definitieve versie maart 2021) waarmee nadere invulling wordt gegeven aan deze bestaande afspraak tussen Rijk en regio.

De gemeente zal de bijdrage benutten om de energietransitie in kwetsbare wijken op Rotterdam-Zuid een impuls te geven, als onderdeel van het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid (NPRZ). Een groot deel (ca de helft) van de rijksbijdrage gaat naar de bekostiging van de onrendabele top voor particuliere woningbezitters in de NPRZ-wijken Pendrecht en Reyeroord bij de overstap op een warmtenet. Dit als onderdeel van de gebiedsaanpakken aardgasvrij die in deze wijken plaatsvinden waarbij ook veel corporatiebezit wordt verduurzaamd. Daarnaast gaat een deel naar overige projecten voor verduurzaming en aardgasvrij-ready maken van woningen (o.a. VVE's) en overige gebouwen zoals horeca, kerken en winkels (ca een derde). Tot slot wordt nadrukkelijk inhoud gegeven aan de verbinding met de sociaaleconomische opgaven in het NPRZ-gebied, middels bijvoorbeeld een energiehuis en een leer-werktraject. Centrale vraag is wat er nodig is om de energietransitie handen en voeten te geven in kwetsbare wijken. Een

andere leervraag is hoe de energietransitie kan worden verbonden aan andere opgaven in het gebied zodat zowel de bewoner als de wijk daarvan profiteren.

Ontzorging maatschappelijk vastgoed

Vanuit het instrument *Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken* wordt € 15 mln. gerealiseerd om de middelen voor het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed en het aansluiten van koopwoningen op warmtenetten op het juiste instrument te verantwoorden.

Bijdrage aan agentschappen

RVO.nl (uitvoering Energieakkoord)

Het gaat hier om diverse mutaties, waaronder een kasschuif voor de ontzorgingsregeling die zich richt op het realiseren van reductie van CO₂-uitstoot van kleine mkb-ers. Om tot een doelmatige regeling te komen is het noodzakelijk dat een deel van de middelen beschikbaar is in 2022. Daarvoor wordt € 20 mln. geschoven naar 2022. Daarnaast zijn er bij tweede suppletoire begroting 2020 middelen afgeboekt die nu weer worden toegevoegd aan de begroting. Het betreft middelen voor de uitvoeringskosten van SEEH (€ 2 mln.) en voor de subsidieregeling voor hybride warmtepompen (€ 3,5 mln.). Ook schuiven de in 2020 niet-bestede middelen voor het digitaal platform door naar 2021 als gevolg van een vertraging in het gunningstraject van het digitale platform.

Tot slot worden voor de SAH middelen uit 2022 en 2023 in het juiste kasritme gezet voor de periode 2024-2026 en worden meerjarig middelen voor uitvoeringskosten van RVO binnen het instrument gerealiseerd. Dit betreffen uitvoeringskosten voor onder andere het Kennis- en innovatieplatform verduurzaming maatschappelijk vastgoed, de renovatieversneller, het nationaal programma regionale energie strategieën (NP RES) en werkzaamheden in het kader van het energielabel.

RVO.nl (Energietransitie en duurzaamheid)

Dit betreffen voornamelijk mutaties binnen het instrument, waarbij meerjarige middelen worden gerealiseerd voor uitvoeringskosten van RVO voor onder andere het Kennis- en innovatieplatform verduurzaming maatschappelijk vastgoed, de renovatieversneller, het NP RES en werkzaamheden in het kader van het energielabel.

Daarnaast zijn er verschillende mutaties in het kader van de RVO jaaropdracht en wordt vanuit het instrument *Subsidies* (regelingen) circa € 0,6 mln. beschikbaar voor de uitvoeringskosten van de regeling RREW en € 2,1 mln. voor de uitvoering van het PAW door RVO.

Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken

Gemeentefonds (H50)

Het gaat hier om diverse mutaties, waaronder het beschikbaar maken van € 18,8 mln. voor de tweede tranche proeftuinen aardgasvrije wijken en € 15 mln. voor het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed en het aansluiten van koopwoningen op warmtenetten, naar het instrument *Bijdrage aan medeoverheden* om de middelen op het juiste instrument te verantwoorden.

Bij de tweede suppletoire begroting 2020 is € 16,8 mln. van het SAH-budget beschikbaar gesteld voor PAW. Dit wordt nu weer gecorrigeerd door € 16,8 mln. te realloceren naar het instrument *Subsidies (regelingen)* ten behoeve van de SAH-regeling. Tot slot worden de meerjarige middelen voor de derde tranche proeftuinen aardgasvrije wijken en deals aardgasvrije wijken in het juiste kasritme gezet.

EGO

Binnen het instrument wordt € 15 mln. gerealloceerd voor het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed en het aansluiten van koopwoningen op warmtenetten. Daarnaast is € 9 mln. herschikt vanuit het instrument *Subsidies (regelingen)* in het kader van de BZK-bijdrage aan de ophoging van de ISDE. In totaal wordt hiervoor vanuit BZK € 24 mln. overgeboekt naar het Ministerie van EZK met het doel om particuliere koopwoningen op een warmtenet aan te sluiten.

Daarnaast worden meerjarige middelen overgeboekt naar het Ministerie van EZK voor de subsidieregelingen en uitvoeringskosten van Missiegedreven Onderzoek, Ontwikkeling en Innovatie (MOOI), Demonstratie Energie- en Klimaatinnovatie (DEI) en Meerjarige Missiegedreven Innovatie Programma's (MMIP) Energie-innovaties in de gebouwde omgeving. Ook wordt voor de periode 2021-2025 jaarlijks € 0,7 mln. aanvullend bijgedragen aan het Kennisplatform Energietransitie Maatschappelijk Vastgoed (KEMV) en wordt circa € 0,5 mln. overgeboekt naar het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) voor de financiering van het Kennis- en innovatieplatform Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed.

Handhaving energielabel C

In het Bouwbesluit is vastgelegd dat per 1 januari 2023 een kantoor energielabel C of beter moet hebben om nog als kantoor gebruikt te mogen worden. De handhavingslasten van gemeenten worden via de Algemene uitkering van het gemeentefonds uitgekeerd. Hiervoor zijn de meerjarige middelen in het juiste kasritme geplaatst en worden overgeboekt naar het gemeentefonds en het btw-compensatiefonds.

4.2 Bouwregelgeving en bouwkwaliteit

Subsidies (regelingen)

Bouwregelgeving en bouwkwaliteit

Voor de kosten die zijn ontstaan door de invoering van (Europese) regelgeving wordt € 3,7 mln. toegevoegd aan deze regeling. Daarnaast is er in 2020 € 1,5 mln. te veel overgeboekt naar het btw-compensatiefonds voor de ontzorging maatschappelijk vastgoed. De terug ontvangen middelen van het btw-compensatiefonds worden weer toegevoegd aan de begroting 2021. Tot slot worden overlopende verplichtingen en daarmee niet-bestede middelen in 2020 meegenomen naar 2021.

3.5 Artikel 5. Ruimtelijke ordening en omgevingswet

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 11 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 5 Ruimtelijke ordening en omgevingswet (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2021 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgestelde begroting 2021 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletioire begroting (4)	Stand 1e suppletioire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	98.757	15.000	113.757	- 371	113.386	2.051	- 490	479	95
Uitgaven	98.757	15.000	113.757	- 371	113.386	2.051	- 490	479	95
5.1 Ruimtelijke ordening	59.973	15.000	74.973	- 9.571	65.402	1.501	- 890	79	- 305
Subsidies (regelingen)									
Programma Ruimtelijk Ontwerp	1.500	0	1.500	- 1.200	300	0	0	0	0
Basisregistraties	830	0	830	- 450	380	- 300	- 300	- 300	- 300
Ruimtelijk instrumentarium (diversen)	300	0	300	0	300	0	0	0	0
Basisregistraties Ondergrond (BRO)	0	0	0	70	70	0	0	0	0
Opdrachten									
Programma Ruimtelijk Ontwerp	1.378	0	1.378	18	1.396	109	109	143	0
Basisregistraties Ondergrond (BRO)	57	0	57	1.563	1.620	0	0	0	0
Gebiedsontwikkeling	6.121	0	6.121	- 2.823	3.298	2.495	0	0	0
Geo-informatie	0	0	0	50	50	0	0	0	0
Ruimtegebruik bodem (diversen)	270	0	270	- 270	0	- 265	- 265	- 265	- 265
Ruimtelijk instrumentarium (diversen)	1.702	0	1.702	- 30	1.672	116	190	265	265
Windenergie op zee	285	0	285	- 285	0	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's									
Kadaster (Basisregistraties)	26.205	0	26.205	290	26.495	395	395	395	395
Geo-informatie	2.136	0	2.136	647	2.783	0	0	0	0
Basisregistraties Ondergrond (BRO)	6.229	0	6.229	- 5.719	510	0	0	0	0
Diverse bijdragen	431	0	431	779	1.210	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden									
Diversen projecten ruimtelijke kwaliteit	3.110	0	3.110	- 2.550	560	- 890	- 860	0	0
Gebiedsontwikkeling	0	15.000	15.000	- 40	14.960	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen									
RVB	2.484	0	2.484	1.009	3.493	241	241	241	0
RWS (Leefomgeving)	6.345	0	6.345	- 729	5.616	- 400	- 400	- 400	- 400
Basisregistraties Ondergrond (BRO)	450	0	450	84	534	0	0	0	0
RIVM	140	0	140	- 76	64	0	0	0	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken									
Infrastructuur en Waterstaat (H12)	0	0	0	91	91	0	0	0	0
5.2 Omgevingswet	38.784	0	38.784	9.200	47.984	550	400	400	400
Subsidies (regelingen)									
Eenvoudig Beter	0	0	0	80	80	0	0	0	0

	Ontwerp- begroting 2021 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgestelde begroting 2021 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletioire begroting (4)	Stand 1e suppletioire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Opdrachten									
Eenvoudig Beter	540	0	540	425	965	0	0	0	0
Aan de Slag	12.763	0	12.763	- 11.116	1.647	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's									
Kadaster	21.642	0	21.642	- 190	21.452	0	0	0	0
Geonovum	0	0	0	1.403	1.403	0	0	0	0
ICTU	0	0	0	750	750	0	0	0	0
Aan de Slag	0	0	0	125	125	0	0	0	0
Diverse bijdragen	0	0	0	65	65	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden									
Aan de Slag	274	0	274	- 274	0	0	0	0	0
Eenvoudig Beter	0	0	0	240	240	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen									
RWS (Eenvoudig beter)	600	0	600	- 600	0	0	0	0	0
Aan de Slag	2.965	0	2.965	18.207	21.172	550	400	400	400
Diverse agentschappen	0	0	0	85	85	0	0	0	0
Ontvangsten	3.824	0	3.824	95	3.919	0	0	0	0

Toelichting

Van het totale uitgavenbudget op artikel 5 is 89,7% juridisch verplicht.

5.1 Ruimtelijke ordening

Subsidies (regelingen)

Programma Ruimtelijk Ontwerp

Voor het Actieprogramma Ruimtelijk Ontwerp 2021 – 2024 wordt € 1,2 mln. overgeheveld naar de begroting van het Ministerie van OCW. Dit actieprogramma is een vierjarig stimuleringsprogramma om de inzet van ruimtelijk ontwerp bij maatschappelijke opgaven te versterken. Met deze middelen wordt de inzet van ontwerpers zoals architecten, stedenbouwkundigen en landschapsarchitecten gefinancierd.

Basisregistraties

Het beheer van de Basisregistratie Grootchalige Topografie wordt met ingang van 2021 overgedragen van het Samenwerkingsverband Basisregistratie Grootchalige Topografie aan het Kadaster. Hiervoor wordt meerjarig € 0,3 mln. gerealiseerd van deze regeling naar het instrument *Bijdrage aan ZBO's/RWT's*.

De werkzaamheden voor het Omgevingsloket Online, de voorganger van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), worden langzaam afgebouwd en overgenomen voor het Serviceteam Rijk. Hiervoor wordt circa € 0,4 mln. gerealiseerd van deze regeling naar artikelonderdeel 5.2.

Opdrachten

Basisregistraties Ondergrond (BRO)

Voor opdrachten in het kader van communicatie, technische ondersteuning, implementatie en juridisch advies voor het programma Basisregistraties Ondergrond (BRO) wordt € 1,2 mln. gerealiseerd van het instrument

Bijdrage aan ZBO's/RWT's naar deze regeling. Daarnaast lopen verschillende opdrachten uit 2020 over de jaargrens heen, waardoor er circa € 0,4 mln. wordt doorgeschoven naar 2021.

Gebiedsontwikkeling

Van het ontwikkelbudget gebiedsontwikkeling komt in 2021 € 2,5 mln. niet meer tot besteding vanwege verder vooronderzoek en nog te doorlopen aanbestedingsprocedures. De middelen die hiervoor begroot waren worden daarom doorgeschoven naar 2022.

Ruimtegebruik bodem (diversen)

Binnen het instrument *Opdrachten* wordt structureel circa € 0,3 mln. gerealiseerd van deze regeling naar *Ruimtelijk instrumentarium (diversen)*.

Ruimtelijk instrumentarium (diversen)

Binnen het instrument *Opdrachten* wordt in 2021 circa € 0,6 mln. en structureel circa € 0,3 mln. gerealiseerd van *Ruimtegebruik bodem (diversen)* en *Windenergie op zee* naar deze regeling.

Voor een onderzoek van het CBS ten behoeve van het bestand Bodemgebruik 2017 en overige ruimtelijke statistieken 2021 wordt circa € 0,4 mln. gerealiseerd van deze regeling naar het instrument *Bijdrage aan ZBO's/RWT's*.

Windenergie op zee

Binnen het instrument *Opdrachten* wordt in 2021 circa € 0,3 mln. gerealiseerd van deze regeling naar *Ruimtelijk instrumentarium (diversen)*.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Kadaster (Basisregistraties)

Het beheer van de Basisregistratie Grootchalige Topografie wordt met ingang van 2021 overgedragen van het Samenwerkingsverband Basisregistratie Grootchalige Topografie naar het Kadaster. Hiervoor wordt meerjarig € 0,3 mln. gerealiseerd van deze regeling naar het instrument *Bijdrage aan ZBO's/RWT's* van artikelonderdeel 5.2.

Geo-informatie

Geonovum ontvangt een gebundelde bijdrage voor de programma's BRO en Doorontwikkeling in Samenhang Geo. Binnen dit instrument wordt hiervoor circa € 0,6 mln. gerealiseerd van *Basisregistraties Ondergrond (BRO)* naar deze regeling.

Basisregistratie Ondergrond (BRO)

TNO ontvangt een bijdrage van circa € 3,1 mln. voor de realisatie van de Landelijke Voorziening Basisregistratie Ondergrond (LV BRO). Deze bijdrage loopt via het Ministerie van EZK.

Voor opdrachten in het kader van communicatie, technische ondersteuning, implementatie en juridisch advies voor het programma Basisregistraties Ondergrond (BRO) wordt € 1,2 mln. gerealiseerd van deze regeling naar het instrument *Opdrachten*.

Geonovum ontvangt een gebundelde bijdrage voor de programma's BRO en Doorontwikkeling in Samenhang Geo. Binnen dit instrument wordt hiervoor circa € 0,6 mln. gereallocation van deze regeling naar *Geoinformatie*.

Diverse bijdragen

Voor een onderzoek van het CBS ten behoeve van het bestand Bodemgebruik 2017 en overige ruimtelijke statistieken 2021 wordt circa € 0,4 mln. gereallocation van het instrument *Opdrachten* naar deze regeling.

Bijdrage aan medeoverheden

Diverse projecten ruimtelijke kwaliteit

De werkzaamheden voor het Omgevingsloket Online, de voorganger van het DSO, worden langzaam afgebouwd en overgenomen voor het Serviceteam Rijk. Hiervoor wordt circa € 2,6 mln. gereallocation van deze regeling naar artikelonderdeel 5.2.

Bijdrage aan agentschappen

RVB

Het RVB ontvangt een bijdrage van circa € 1 mln. voor beide Rijksadviseurs in het College van Rijksadviseurs (Cra) en het werkbudget voor de ondersteuning van de Rijksadviseurs.

RWS (Leefomgeving)

De werkzaamheden voor het Omgevingsloket Online, de voorganger van het DSO, worden langzaam afgebouwd en overgenomen voor het Serviceteam Rijk. Hiervoor wordt structureel € 0,4 mln. gereallocation van deze regeling naar artikelonderdeel 5.2.

Voor de inhuur van externe expertise ten behoeve van het programma Stikstof wordt circa € 0,3 mln. gereallocation van dit instrument naar begrotingsartikel 11.

5.2 Omgevingswet

Opdrachten

Eenvoudig Beter

Voor de ontwikkeling van een database voor de [Crisis- en herstelwet](#) (Chw) wordt binnen het instrument *Opdrachten* circa € 0,2 mln. gereallocation van de regeling *Aan de Slag* naar deze regeling, zodat deze uitgaven op de juiste regeling verantwoord worden.

Voor de Monitor van het DSO wordt binnen het instrument *Opdrachten* € 0,1 mln. gereallocation van de regeling *Aan de Slag* naar deze regeling, zodat deze uitgaven op de juiste regeling verantwoord worden.

Aan de Slag

Voor de ontwikkeling van fase-1 van het DSO en de invoeringsondersteuning van het DSO wordt in totaal circa € 9,9 mln. gereallocation naar de instrumenten *Bijdrage aan medeoverheden* en *Bijdrage aan agentschappen* om deze middelen op het juiste instrument te verantwoorden.

Voor de Monitor van het DSO wordt binnen het instrument *Opdrachten* circa € 0,1 mln. gerealloceerd van deze regeling naar de regeling *Eenvoudig Beter*. In hetzelfde kader wordt er ook circa € 0,2 mln. gerealloceerd naar het instrument *Bijdrage aan medeoverheden*. Hierdoor worden de uitgaven voor de Monitor van het DSO op de juiste regeling en het juiste instrument verantwoord.

Voor de ontwikkeling van een database voor de *Crisis- en herstelwet* (Chw) wordt binnen het instrument *Opdrachten* circa € 0,2 mln. gerealloceerd van deze regeling naar de regeling *Eenvoudig Beter*, zodat deze uitgaven op de juiste regeling verantwoord worden.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Geonovum

Voor de ontwikkeling van fase-1 van het DSO en de invoeringsondersteuning van het DSO wordt circa € 1,4 mln. gerealloceerd naar de instrumenten *Bijdrage aan medeoverheden* en *Bijdrage aan agentschappen* om deze middelen op het juiste instrument te verantwoorden.

ICTU

Voor de Monitor van het DSO en de invoeringsondersteuning van het DSO wordt circa € 0,8 mln. gerealloceerd van de instrumenten *Opdrachten* en *Bijdrage aan medeoverheden* naar deze regeling om deze middelen op het juiste instrument te verantwoorden.

Bijdrage aan medeoverheden

Aan de Slag

Voor de Monitor van het DSO en de invoeringsondersteuning van het DSO wordt circa € 0,3 mln. gerealloceerd naar het instrument *Bijdrage aan ZBO's/RWT's* om deze middelen op het juiste instrument te verantwoorden.

Eenvoudig Beter

Voor de Monitor van het DSO wordt circa € 0,2 mln. gerealloceerd van het instrument *Opdrachten* naar deze regeling, zodat deze uitgaven op het juiste instrument verantwoord worden.

Bijdrage aan agentschappen

RWS (Eenvoudig Beter)

Voor de ontwikkeling van fase-1 van het DSO en de invoeringsondersteuning van het DSO wordt binnen het instrument *Bijdrage aan agentschappen* € 0,6 mln. gerealloceerd naar de regeling *Aan de Slag*.

Aan de slag

Voor de ontwikkeling van fase-1 van het DSO en de invoeringsondersteuning van het DSO wordt circa € 8,5 mln. gerealloceerd van het instrument *Opdrachten* naar deze regeling. Daarnaast worden er binnen het instrument middelen gerealloceerd van de regeling *RWS (Eenvoudig Beter)* naar deze regeling. Zo kunnen de uitgaven voor de ontwikkeling van fase-1 van het DSO en de invoeringsondersteuning van het DSO op het juiste instrument en de juiste regeling verantwoord worden.

De bijdrage van circa € 3,8 mln. die het Ministerie van BZK als vakdepartement doet voor de kosten van het beheer van het DSO en het Serviceteam Rijk wordt naar deze regeling gerealiseerd.

De werkzaamheden voor het Omgevingsloket Online, de voorganger van het DSO, worden langzaam afgebouwd en overgenomen voor het Serviceteam Rijk. Hiervoor wordt in 2021 circa € 3,0 mln. en meerjarig € 0,4 mln. gerealiseerd van artikelonderdeel 5.1 naar dit instrument.

Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) heeft in 2020 € 3,4 mln. ontvangen voor de potentiële schade in het Stikstofluik bij de Borgstelling MKB-kredieten. Naar nu blijkt is beperkt gebruik gemaakt van deze regeling. De niet-bestede middelen worden weer overgeboekt naar de BZK-begroting. Op deze regeling betreft dit € 2,1 mln.

3.6 Artikel 6. Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 12 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6 Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2021 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgestelde begroting 2021 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletioire begroting (4)	Stand 1e suppletioire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	170.330	0	170.330	9.823	180.153	0	0	0	0
Uitgaven	170.330	0	170.330	9.823	180.153	0	0	0	0
6.2 Overheidsdienstverlening, informatiebeleid en informatiesamenleving	77.798	0	77.798	6.971	84.769	0	0	0	0
Subsidies (regelingen)									
Overheidsdienstverlening	2.149	0	2.149	23	2.172	0	0	0	0
Opdrachten									
Informatiebeleid	7.937	0	7.937	0	7.937	0	0	0	0
Overheidsdienstverlening	10.707	0	10.707	- 1.748	8.959	0	0	0	0
Informatiesamenleving	2.216	0	2.216	0	2.216	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's									
CBS	35	0	35	0	35	0	0	0	0
KvK	5.279	0	5.279	0	5.279	0	0	0	0
ICTU	8.268	0	8.268	350	8.618	0	0	0	0
Diverse bijdragen	900	0	900	90	990	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden									
Gemeenten	650	0	650	0	650	0	0	0	0
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties									
Digitale dienstverlening	180	0	180	0	180	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen									
RVO.nl	6.527	0	6.527	0	6.527	0	0	0	0
UBR	9.743	0	9.743	7.500	17.243	0	0	0	0
Logius	21.407	0	21.407	756	22.163	0	0	0	0
RvIG	150	0	150	0	150	0	0	0	0
Agentschap Telecom	1.600	0	1.600	0	1.600	0	0	0	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken									
Buitenlandse Zaken (H5)	50	0	50	0	50	0	0	0	0

	Ontwerp- begroting 2021 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgestelde begroting 2021 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e supplettoire begroting (4)	Stand 1e supplettoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
6.5 Identiteitsstelsel	35.432	0	35.432	3.897	39.329	0	0	0	0
Opdrachten									
Identiteitsstelsel	5.476	0	5.476	0	5.476	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen									
RvIG	29.956	0	29.956	3.897	33.853	0	0	0	0
6.6 Investeringspost digitale overheid	57.100	0	57.100	- 1.045	56.055	0	0	0	0
Subsidies (regelingen)									
Doorontwikkeling en innovatie digitale overheid	5.188	0	5.188	0	5.188	0	0	0	0
Opdrachten									
Doorontwikkeling en innovatie digitale overheid	14.385	0	14.385	- 2.270	12.115	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's									
KvK	166	0	166	0	166	0	0	0	0
ICTU	1.130	0	1.130	0	1.130	0	0	0	0
Diverse bijdragen	175	0	175	0	175	0	0	0	0
RDW	3.740	0	3.740	0	3.740	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen									
RVO.nl	972	0	972	0	972	0	0	0	0
UBR	398	0	398	0	398	0	0	0	0
Diverse bijdragen	386	0	386	0	386	0	0	0	0
Logius	26.272	0	26.272	1.225	27.497	0	0	0	0
RvIG	2.504	0	2.504	0	2.504	0	0	0	0
DPC	1.784	0	1.784	0	1.784	0	0	0	0
Ontvangsten	959	0	959	5.878	6.837	0	0	0	0

Toelichting

Van het totale uitgavenbudget op artikel 6 is 84% juridisch verplicht.

6.2 Overheidsdienstverlening, informatiebeleid en informatiesamenleving

Opdrachten

Overheidsdienstverlening

Om de capaciteitsuitgaven in het kader van digitale weerbaarheid en informatiebeveiliging op het juiste artikel te kunnen verantwoorden, wordt € 1,5 mln. naar artikel 11 Centraal apparaat gerealiseerd.

Daarnaast draagt het Ministerie van BZK bij aan de organisatie van de Conferentie Nederland Digitaal, hiervoor wordt circa € 0,2 mln. overgeboekt naar het Ministerie van EZK.

Bijdrage aan agentschappen

UBR

Naar aanleiding van de kabinetsreactie Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK), wordt € 7,5 mln. beschikbaar gesteld voor het programma PLOOI (platform open overheidsinformatie), voor het op orde brengen van de informatiehuishouding.

Logius

Logius ontvangt een bijdrage van circa € 0,8 mln. voor het programma eID en Ontzorging, die door de vertraging in relevante wetgeving nog niet is uitgevoerd.

6.5 Identiteitsstelsel

Bijdrage aan agentschappen

RvIG

De Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) ontvangt een bijdrage van € 3,9 mln. voor het programma Health Check Basisregistratie Personen (BRP), in het kader van de Ontwikkelagenda BRP. De bijdrage wordt gedekt uit de afrekening van het programma Health Check BRP.

6.6 Investeringspost digitale overheid

Opdrachten

Doorontwikkeling en innovatie digitale overheid

In lijn met het besluit van de Interdepartementale Commissie Middelen in september 2020, wordt er € 1,7 mln. voor het project Zicht op Ondernijning voor 2021 ingezet. Het project heeft als doel om data gedreven preventieve maatregelen te kunnen nemen om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan. Hiervoor worden de middelen gerealloceerd naar artikel 1 Openbaar bestuur en democratie.

Het Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg (CIBG) ondersteunt het RvIG met het autoriseren van huisartsenpraktijken voor de Authorisatielijst BSN (ALB lijst). Hiervoor ontvangt het CIBG circa € 0,3 mln., dit wordt overgeboekt naar het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

Daarnaast wordt € 0,3 mln. overgeboekt naar het Ministerie van EZK voor een bijdrage aan TNO voor het onderzoeksprogramma Legal Engineering.

Bijdrage aan agentschappen

Logius

Door vertraging in de Wet Digitale Overheid (WDO) zijn activiteiten in het kader van eID vertraagd en in 2020 niet meer tot uitvoering gekomen. Logius ontvangt nu een bijdrage voor deze vertraagde activiteiten. De bijdrage wordt gedekt uit de afrekening van het programma eID.

Ontvangsten

Dit betreft diverse afrekeningen, waaronder de afrekening over 2020 van het programma Health Check BRP (circa € 3,9 mln.). Daarnaast betreft het een afrekening van het programma eID (circa € 1,2 mln.) en een afrekening van het programma eID en Ontzorging (circa € 0,8 mln.).

3.7 Artikel 7. Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 13 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 7 Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2021 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgestelde begroting 2021 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletioire begroting (4)	Stand 1e suppletioire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	34.264	0	34.264	58.069	92.333	150.730	149.518	124.530	124.548
Uitgaven	34.264	0	34.264	58.069	92.333	150.730	149.518	124.530	124.548
7.1 Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid	26.355	0	26.355	58.069	84.424	150.730	149.518	124.530	124.548
Subsidies (regelingen)									
Diverse subsidies	638	0	638	0	638	0	0	0	0
Overlegstelsel	2.751	0	2.751	- 753	1.998	0	0	0	0
Bedrijfsvoeringsbeleid	205	0	205	250	455	0	0	0	0
Kwaliteit management rijksdienst	25	0	25	0	25	0	0	0	0
Opdrachten									
Bedrijfsvoeringsbeleid	5.426	0	5.426	1.258	6.684	1.706	- 499	- 487	- 469
Kwaliteit Management Rijksdienst	2.773	0	2.773	0	2.773	0	0	0	0
Werkgeversbeleid	1.864	0	1.864	- 20	1.844	- 87	- 37	- 37	- 37
Informatiehuishouding	0	0	0	52.890	52.890	148.000	149.000	124.000	124.000
Doorontwikkeling Rijksbrede ICT-voorziening	0	0	0	615	615	57	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's									
Bedrijfsvoeringsbeleid	0	0	0	1.018	1.018	0	0	0	0
Werkgeversbeleid	1.700	0	1.700	0	1.700	0	0	0	0
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties									
Werkgeversbeleid	0	0	0	37	37	37	37	37	37
Bijdrage aan agentschappen									
UBR (Arbeidsmarktcommunicatie)	8.376	0	8.376	0	8.376	0	0	0	0
I-Functie Rijk	0	0	0	46	46	0	0	0	0
Bedrijfsvoeringsbeleid	275	0	275	1.122	1.397	1.017	1.017	1.017	1.017
Werkgeversbeleid	2.097	0	2.097	1.047	3.144	0	0	0	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken									
Bedrijfsvoeringsbeleid	225	0	225	559	784	0	0	0	0
7.2 Pensioenen en uitkeringen	7.909	0	7.909	0	7.909	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's									
Stichting Administratie Indonesische Pensioenen	7.909	0	7.909	0	7.909	0	0	0	0
Ontvangsten	64	0	64	0	64	0	0	0	0

Toelichting

Van het totale uitgavenbudget van artikel 7 is 89,7% juridisch verplicht.

7.1 Werkgevers-en bedrijfsvoeringsbeleid

Opdrachten

Bedrijfsvoeringsbeleid

Deze mutatie van circa € 1,3 mln. betreft het saldo van een aantal reallocaties om uitgaven op de juiste instrumenten te kunnen verantwoorden. De voornaamste is een reallocatie van circa € 0,7 mln. voor de Nationale Cryptostrategie in 2021. Daarnaast betreft het overboekingen en reallocaties voor onder andere Datawarehouse, het programma Transitie Digi Inkoop en Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI).

Informatiehuishouding

Het Ministerie van BZK ontvangt middelen van de Aanvullende Post voor informatiehuishouding en actieve openbaarmaking. Het betreft € 101 mln. in 2021, oplopend naar € 149 mln. in 2023. Hiervan is in totaal circa € 48,1 mln. gerealloceerd binnen de begroting van BZK en overgeboekt naar andere departementen en uitvoeringsorganisaties. Per saldo bedraagt de mutatie in 2021 derhalve circa € 52,9 mln. Die middelen zijn bestemd voor de implementatie van het generieke actieplan 'Open op Orde' binnen de Rijksoverheid (Kamerstukken II 2020/21, [29362](#), nr. 291).

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Bedrijfsvoeringsbeleid

Dit betreft reallocaties van circa € 0,8 mln. om bijdragen aan ICTU voor het Datawarehouse en het Individueel Klanttevredenheidsonderzoek op het juiste instrument te verantwoorden. Daarnaast wordt een aantal bijdragen (€ 0,3 mln.) uit 2020 vanwege vertragingen als gevolg van Covid-19 doorgeschoven naar 2021.

Bijdrage aan agentschappen

Bedrijfsvoeringsbeleid

Het Ministerie van BZK ontvangt diverse bijdragen van andere departementen voor het programma HRM Inkoop. Een deel van de bijdragen voor HRM in het inkoopdomein wordt verantwoord op de instrumenten *Subsidies (regelingen)* en *Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken*, voor bijdragen aan de Ministeries van EZK en Financiën.

Daarnaast wordt circa € 0,5 mln. gerealloceerd om de bijdragen aan UBR en RVO voor respectievelijk transitie Digilnkoop en PIANOo op het juiste instrument te kunnen verantwoorden.

Werkgeversbeleid

Het betreft een reallocatie van € 0,5 mln. om de bijdragen voor Grenzeloos Samenwerken op het juiste instrument te verantwoorden en een reallocatie van circa € 0,3 mln. om diverse bijdragen aan RVO, SSC-ICT en Dictu voor onder andere banenafpraak en integriteit op het juiste instrument te verantwoorden. Tot slot wordt aantal bijdragen (€ 0,3 mln.) uit 2020 vanwege vertragingen als gevolg van Covid-19 doorgeschoven naar 2021.

3.8 Artikel 9. Uitvoering Rijksvastgoedbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 14 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 9 Uitvoering Rijksvastgoedbeleid (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2021 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgestelde begroting 2021 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e supplettoire begroting (4)	Stand 1e supplettoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	141.846	0	141.846	36.686	178.532	225	900	1.000	- 9.400
Uitgaven	141.846	0	141.846	36.686	178.532	225	900	1.000	- 9.400
9.1 Doelmatige Rijkshuisvesting	76.631	0	76.631	1.040	77.671	225	900	1.000	- 9.400
Bijdrage aan agentschappen									
RVB (Bijdrage voor huisvesting Koninklijk Huis)	16.040	0	16.040	0	16.040	0	0	0	0
RVB (Bijdrage voor huisvesting Hoge Colleges van Staat)	46.919	0	46.919	720	47.639	225	900	1.000	- 9.400
RVB (Bijdrage voor huisvesting Ministerie van AZ)	3.245	0	3.245	0	3.245	0	0	0	0
RVB (Bijdrage voor monumenten)	2.870	0	2.870	0	2.870	0	0	0	0
RVB (Bijdrage voor rijkshuisvesting)	7.557	0	7.557	320	7.877	0	0	0	0
9.2 Beheer materiële activa	65.215	0	65.215	35.646	100.861	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen									
RVB	12.156	0	12.156	- 130	12.026	0	0	0	0
RVB (Onderhoud en beheerkosten)	4.802	0	4.802	31.566	36.368	0	0	0	0
RVB (Zakelijke lasten)	48.257	0	48.257	4.210	52.467	0	0	0	0
Ontvangsten	121.574	0	121.574	24.041	145.615	0	0	0	0

Toelichting

Van het totale uitgavenbudget op artikel 9 is 95,0% juridisch verplicht.

9.1 Doelmatige Rijkshuisvesting

Bijdrage aan agentschappen

RVB (Bijdrage voor huisvesting Hoge Colleges van Staat)

Dit betreft een saldo van meerdere mutaties gerelateerd aan de huisvesting van de Hoge Colleges van Staat.

Er worden middelen toegevoegd voor de programmakosten gerelateerd aan het project renovatie Binnenhof. Dit betreft € 3 mln. voor capaciteit die door het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) is ingezet voor activiteiten die gegeven hun aard bij het RVB apart gefinancierd worden, aangezien zij geen onderdeel vormen van het reguliere investeringsbudget bij huisvestingsprojecten

Ook worden er middelen toegevoegd voor een bijdrage aan het archeologisch onderzoek naar de historische graven onder de voormalig Hofkapel aan het Binnenhof binnen de gestelde randvoorwaarden. Naast deze bijdrage van circa € 0,3 mln. dragen ook het Ministerie van Algemene Zaken en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bij aan de kosten.

Daarnaast is het kasritme van deze bijdrage aangepast. Hierdoor kunnen diverse Verzoeken tot Wijziging (VtW's) van de gebruiker in de tijdelijke huisvesting B67 in uitvoering worden genomen, zoals bijvoorbeeld maatregelen in verband met Covid-19. Tevens worden met de aanpassing van het kasritme ook de aanvullende investeringen van het separate project voor Nieuwspoort en pers, waarvoor de gebruiker een deel van de huisvesting in de tijdelijke huisvesting B67 ter beschikking stelt, gefaciliteerd.

RVB (Bijdrage voor rijkshuisvesting)

Dit betreft activiteiten die in het kader van verschillende beleidsdoelen op het gebied van rijkshuisvesting worden uitgevoerd. De bijdrage wordt als voorschot verstrekt en in het jaar t+1 afgerekend. Dit betreft de afrekening over 2020.

9.2 Beheer materiële activa

Bijdrage aan agentschappen

RVB

Door de verkoop van de pachtboerderijen aan het RVB nemen de uitgaven op de budgetten voor onderhoud en beheer, bijdrage aan het RVB voor de bijbehorende apparaatslasten, en de ontvangsten uit ingebruikgeving af. Als gevolg hiervan wordt deze bijdrage naar beneden bijgesteld met circa € 0,1 mln.

RVB (Onderhoud en beheerkosten)

In 2021 worden de pachtboerderijen door BZK verkocht aan het Rijksvastgoedbedrijf (RVB). Afgelopen jaar zijn de pachtboerderijen getaxeerd en is de overnamesom uitgekomen op een bedrag van € 31,1 mln. Dit bedrag zal het RVB aan BZK betalen. Met deze middelen zal BZK het herstelprogramma van de pachtboerderijen financieren en worden de pachtboerderijen door het RVB resultaatneutraal overgenomen.

Door de verkoop van de pachtboerderijen aan het RVB nemen de uitgaven op de budgetten voor onderhoud en beheer, bijdrage aan RVB voor de bijbehorende apparaatslasten en de ontvangsten uit ingebruikgeving af. Als gevolg hiervan wordt deze bijdrage naar beneden bijgesteld met circa € 0,6 mln.

RVB (Zakelijke lasten)

Het betreft de betaling van door gemeenten en waterschappen opgelegde belastingen en heffingen op onroerende zaken in eigendom bij de Staat voor zover het niet de rijkshuisvesting betreft. De bijdrage wordt als voorschot verstrekt en in het jaar t+1 afgerekend. Dit betreft de afrekening over 2020.

Ontvangsten

In 2021 worden de pachtboerderijen door BZK verkocht aan het Rijksvastgoedbedrijf (RVB). Afgelopen jaar zijn de pachtboerderijen getaxeerd en is de overnamesom uitgekomen op een bedrag van € 31,1 mln. Dit bedrag zal

het RVB aan BZK betalen. Met deze middelen zal BZK het herstelprogramma van de pachtboerderijen financieren en worden de pachtboerderijen door het RVB resultaatneutraal overgenomen.

Door de verkoop van de pachtboerderijen aan het RVB nemen de uitgaven op de budgetten voor onderhoud en beheer, bijdrage aan RVB voor de bijbehorende apparaatslasten en de ontvangsten uit ingebruikgeving af. Als gevolg hiervan wordt de raming van de ontvangsten naar beneden bijgesteld met circa € 1,6 mln. De ontvangsten uit de definitieve afrekening 2020 worden ingezet voor deze bijstelling.

De raming wordt dus enerzijds verhoogd met € 31,1 mln. vanwege de overnamesom die het RVB aan het Ministerie van BZK betaalt voor de pachtboerderijen. Anderzijds is de raming naar beneden bijgesteld met € 17,2 mln. Dit wordt ten eerste veroorzaakt door minder ontvangsten uit ingebruikgeving van vastgoed, voornamelijk door lagere (erf)pacht- en huuropbrengsten en door de juiste toewijzing van de materieel beheerder. Hierdoor verschuiven ontvangsten naar het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en Rijkswaterstaat. Dit betreft dubbel begrootte ontvangsten. Ten tweede wordt de raming naar beneden bijgesteld door een slinkende voorraad te verkopen BZK-objecten.

Tot slot omvatten de ontvangsten de definitieve afrekening 2020 van de bevoorschotting aan het RVB uit de begroting van BZK (VII). Deze worden ingezet voor diverse problematiek binnen begrotingsartikel 9.

3.9 Artikel 10. Groningen versterken en perspectief

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 15 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 10 Groningen versterken en perspectief (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2021 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgestelde begroting 2021 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletioire begroting (4)	Stand 1e suppletioire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	109.797	0	109.797	864.826	974.623	732.063	732.000	732.000	732.000
Uitgaven	114.297	0	114.297	864.826	979.123	732.063	732.000	732.000	732.000
Subsidies (regelingen)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energiebesparing woningen bouwkundig versterkingsprogramma	10.400	0	10.400	206.495	216.895	0	0	0	0
Diverse subsidies	0	0	0	1.862	1.862	0	0	0	0
Opdrachten									
Werk- en onderzoeksbudget	12.563	0	12.563	56.277	68.840	0	0	0	0
Versterkingsoperatie	6.334	0	6.334	328.479	334.813	732.000	732.000	732.000	732.000
Inkomensoverdrachten									
Tegemoetkoming aan huurders	0	0	0	1.681	1.681	63	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's									
Werk- en onderzoeksbudget	0	0	0	81	81	0	0	0	0
Bijdrage aan medeoverheden									
Nationaal Programma Groningen	75.000	0	75.000	51.376	126.376	0	0	0	0
Compensatie gemeenten en provincie	10.000	0	10.000	218.194	228.194	0	0	0	0
Diverse bijdragen	0	0	0	2	2	0	0	0	0
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties									
Diverse bijdragen	0	0	0	275	275	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen									
Werk- en onderzoeksbudget	0	0	0	104	104	0	0	0	0
Ontvangsten	75.000	0	75.000	287.823	362.823	465.000	636.000	636.000	636.000

Toelichting

Van het totale uitgavenbudget van artikel 10 is 100% juridisch verplicht.

Subsidies (regelingen)

Energiebesparing woningen bouwkundig versterkingsprogramma

Middels de subsidieregeling Energiebesparing woningen bouwkundig versterkingsprogramma Groningenveld kan per woning € 7.000,- subsidie aangevraagd worden om een woning, die versterkt wordt, gelijktijdig te verduurzamen. In 2020 is circa € 27,2 mln. niet tot besteding gekomen. De verwachting is dat het beroep op de subsidie in 2021 zal toenemen. De middelen worden daarom toegevoegd aan het budget voor 2021.

Daarnaast worden in het kader van het [Bestuursakkoord Groningen](#) middelen van de Aanvullende Post naar de BZK begroting overgeboekt. Er worden middelen beschikbaar gesteld om eigenaren tegemoet te komen voor de langere doorlooptijd van de versterkingsoperatie, uitgestelde

investeringen in onderhoud en woning verbetering ten gevolge van de gewekte verwachtingen dat de woning versterkt zou worden. Het gaat daarbij respectievelijk om de (overstap)vergoeding bij herbeoordeling (blok A, € 66,8 mln.), de tegemoetkoming voor lange doorlooptijden (blok C, € 30,6 mln.), investeringen in toekomst perspectief (blok E, € 75 mln.) en uitvoeringskosten van Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) (€ 6,9 mln.).

Diverse subsidies

Vanuit het werk- en onderzoeksbudget worden diverse subsidies verstrekt aan Kennisplatform Leefbaar & Kansrijk en Gronings Perspectief. Om de subsidies op het juiste instrument te kunnen verantwoorden, worden de middelen gerealiseerd vanuit het instrument *Opdrachten*.

Opdrachten

Werk- en onderzoeksbudget

In het kader van het Bestuursakkoord Groningen worden middelen van de Aanvullende Post naar de BZK begroting overgeboekt. Het betreft met name de middelen voor woningcorporaties voor woningverbetering en een deel tegemoetkoming gaat naar de huurders (blok E1, € 56 mln.). Daarnaast is € 5 mln. gereserveerd voor schrijnende gevallen.

Verder wordt een deel van het werk- en onderzoeksbudget gerealiseerd om diverse subsidies en bijdragen op de juiste instrumenten te kunnen verantwoorden.

Versterkingsoperatie

Dit betreft voornamelijk de raming voor de uitgaven die direct gerelateerd zijn aan de versterkingsopgave in Groningen in 2021 (€ 246,6 mln. excl. btw) en meerjarig (€ 636 mln. excl. btw). Deze uitgaven zullen in rekening gebracht worden bij de NAM. De raming zal gedurende het jaar geactualiseerd worden en indien noodzakelijk in de tweede suppletoire begroting 2021 en ontwerpbegroting 2022 worden bijgesteld. In de Kamerbrief van 31 maart 2021 (Kamerstukken II 2020/21, [33529, nr. 866](#)) is de raming van de meerjarige versterkingskosten toegelicht. Dit is een schatting op basis van de huidige kennis van de verwachte kosten die worden verwerkt in de heffing op de NAM. De heffing wordt uiteindelijk achteraf, nadat de kosten gemaakt zijn, opgelegd aan de NAM en is gebaseerd op de daadwerkelijk gemaakte kosten.

Daarnaast betreft het de raming voor de btw-component over de uitgaven die direct gerelateerd zijn aan de versterkingsopgave in Groningen in 2021 (€ 47,5 mln.) en meerjarig (€ 96 mln.). Op grond van het Akkoord op Hoofdpijnen (Kamerstukken II 2017/18, [33529, nr. 493](#)) is de btw-component voor rekening van de Staat, deze kosten kunnen dan ook niet worden doorbelast aan de NAM.

In 2020 is er minder uitgegeven dan geraamd voor diverse projecten in onder andere Appingedam. Bij deze projecten is er gekozen om sloop/nieuwbouw te realiseren. De additionele middelen die daarvoor, bovenop de veiligheid, nodig zijn komen van het Rijk. Deze kunnen niet verhaald worden op de NAM. De in 2020 niet-bestede middelen (totaal € 22,2 mln.) worden doorgeschoven naar 2021. Tevens wordt € 5 mln. van de Aanvullende Post overgeboekt in het kader van het bestuursakkoord voor de knelpuntenpot van de NCG.

Ten slotte is er in 2020 € 7,2 mln. niet tot besteding gekomen voor het woonbedrijf. Er is in 2016 een opkoopregeling ingesteld waarin de NAM woningen opkoopt van bewoners die het aardbevingsgebied willen verlaten. Daarbij is afgesproken dat het Rijk de operationele kosten van het woonbedrijf zou dekken. De in 2020 niet-bestede middelen worden toegevoegd aan het budget voor 2021.

Inkomensoverdrachten

Tegemoetkoming aan huurders

Voor corporaties is sloop/nieuwbouw in de versterkingsopgave een kans om het woningbestand te moderniseren. Particuliere eigenaren kunnen de kosten van tijdelijke huisvesting verhalen op de NAM. Dit geldt niet voor de huurder. De huurders zijn hiervoor aangewezen op de corporatie als eigenaar. Om deze tijdelijke huisvesting ook voor de huurders mogelijk te maken is afgesproken om circa 1.100 huurders tegemoet te komen voor de kosten van tijdelijke huisvesting voor het betrekken van wisselwoningen en een deel tegemoetkoming voor de nutsvoorzieningen. Hiervoor worden middelen vanaf de aanvullende post overgeheveld naar de BZK begroting.

Bijdrage aan medeoverheden

Nationaal Programma Groningen

In 2020 is € 60 mln. voor het Nationaal Programma Groningen (NPG) niet meer tot betaling gekomen. Het betreft middelen voor de projecten Toukomst (door en voor de Groningers zelf) en de programmaplannen van de gemeenten en de provincie. De in 2020 niet-bestede middelen worden toegevoegd aan het budget voor 2021.

De activiteiten van het NPG waarvoor uitkeringen worden verstrekt kunnen activiteiten zijn waarover de provincie of de gemeenten btw verschuldigd zijn. Er wordt daarom € 8,7 mln. overgeboekt naar het Btw-compensatiefonds. Dit bedrag betreft de som van alle projecten in 2019 die een btw-component bevatten.

Specifieke uitkering NPG

In 2021 wordt een specifieke uitkering voor het NPG overgemaakt. Hieronder is een overzicht opgenomen waarin, conform artikel 17 lid 2 van de Financiële-verhoudingenwet, de maximaal te ontvangen bedragen per gemeente/provincie zijn opgenomen.

Het NPG bestuur heeft in de bestuursvergaderingen van 7 december 2020 en 12 februari 2021, waar ook het Ministerie van BZK zitting in heeft, positief besloten over een aantal projecten van de provincie Groningen en een aantal projecten van gemeenten met een totaalbedrag van € 101,2 mln. (incl. btw). Hiervan gaat € 1,3 mln. naar het Btw-compensatiefonds. De middelen zullen exclusief btw als specifieke uitkeringen worden overgemaakt naar de provincie Groningen, gemeente Eemsdelta, gemeente Groningen, gemeente Het Hogeland, gemeente Midden-Groningen en gemeente Oldambt. De goedgekeurde projecten hebben als doelstelling om Groningen meer toekomstperspectief te geven en het imago van Groningen te bevorderen. Dit draagt bij aan de versterking van de economie, het verduurzamen van de regio en het verbeteren van de leefbaarheid in de regio.

Tabel 16 Specifieke uitkering NPG (bedragen in €)

Gemeente/provincie	BCF Projecten 2021	Bedragen excl. btw	Eindtotaal incl. btw
Gemeente Eemsdelta		612.370	612.370
Gemeente Groningen		20.160	20.160
Gemeente Hogeland	306.409	4.077.491	4.383.900
Gemeente Midden-Groningen	376.151	14.149.262	14.525.413
Gemeente Oldambt	23.625	4.593.445	4.617.070
Provincie Groningen	572.059	76.388.633	76.960.692
Totaal	1.278.244	99.841.361	101.119.605

Compensatie gemeenten en provincie

In het kader van het Bestuursakkoord Groningen worden middelen van de Aanvullende Post overgeheveld naar de BZK begroting. Deze middelen worden ingezet ten behoeve van het gebiedsfonds deelclustering (blok B, € 52,2 mln.), gebiedsfonds (blok D, € 80,8 mln.) en specials (€ 7,4 mln.).

Daarnaast wordt er voor de tweede tranche van Batch 1588 € 57 mln. van de aanvullende post overgeheveld. De niet-bestede middelen in 2020 voor Batch 1588 en projecten in Appingedam worden ook toegevoegd aan het budget voor 2021 (€ 10 mln.).

Specifieke uitkeringen Batch 1588 en gebiedsfonds

In 2021 worden specifieke uitkeringen voor Batch 1588 en het gebiedsfonds overgemaakt. Hieronder is een overzicht opgenomen waarin, conform artikel 17 lid 2 van de Financiële-verhoudingenwet, de maximaal te ontvangen bedragen per gemeente/provincie zijn opgenomen.

In het hele aardbevingsgebied worden gebouwen versterkt, zodat de bewoners er veilig kunnen wonen. Hiervoor zijn afspraken gemaakt met de regio om de huizen die vallen onder de Batch 1588 te versterken. De middelen worden aan de gemeente Eemsdelta, gemeente Groningen en gemeente Midden Groningen overgemaakt. Dit is gebaseerd op de realisatie van het aantal te versterken woningen per gemeente in Batch 1588, de wijze van uitvoering van versterken en de daarbij behorende kosten.

De verdeling voor een tweede tranche in 2021 ziet er als volgt uit:

Tabel 17 Specifieke uitkering Batch 1588 (bedragen in €)

Gemeente	2021
Eemsdelta	54.200.000
Groningen	21.700.000
Midden Groningen	15.200.000
Totaal	91.100.000

Op 6 november 2020 zijn bestuurlijke afspraken gemaakt met de regio over de toekomst van de versterkingsoperatie. Vooruitlopend op de nadere uitwerkingen van deze middelen heeft de regio behoefte aan een voorschot van € 64,2 mln. (inclusief btw) uit het Gebiedsfonds (blok D). Hiervan wordt € 11,1 mln. in het Btw-compensatiefonds gestort. De middelen voor het gebiedsfonds kunnen ingezet worden om de infrastructuur en de kwaliteit van de openbare ruimte in het aardbevingsgebied in samenhang te verbeteren. Deze voorschot bijdrage zal middels specifieke uitkeringen excl. btw overgemaakt worden naar gemeente Eemsdelta, gemeente Groningen, gemeente Het Hogeland en gemeente Midden-Groningen.

Tabel 18 Specifieke uitkering gebiedsfonds blok D (bedragen €)

Gemeente	Voorschot gebiedsfonds	Btw	Voorschot incl. btw
Eemsdelta	39.962.673	8.392.162	48.354.835
Groningen	2.885.603	605.977	3.491.580
Het Hogeland	4.644.965	975.443	5.620.408
Midden-Groningen	5.530.467	1.161.399	6.691.866
Totaal	53.023.708	11.134.981	64.158.690

Ontvangsten

Dit betreft de raming voor de ontvangsten die samenhangen met de uitgaven die direct gerelateerd zijn aan de versterkingsopgave in Groningen in 2021 (€ 246,6 mln.) en meerjarig (€ 636 mln.). De uitgaven zullen in rekening gebracht worden bij de NAM. De raming zal gedurende het jaar geactualiseerd worden en indien noodzakelijk in de tweede suppletoire begroting 2021 en ontwerp-begroting 2022 worden bijgesteld. Doordat de uitgaven voor de versterkingsoperatie achteraf aan de NAM gedeclareerd worden, loopt het ritme van de gedesaldeerde uitgaven en ontvangsten niet gelijk. Hiervoor wordt het kasritme van de meerjarige ontvangstenreeks aangepast middels een kasschuif.

Daarnaast betreft het de nog te ontvangen bijdrage van de NAM voor de versterkingsoperatie uitgaven in het derde (€ 76,5 mln.) en vierde (€ 88 mln.) kwartaal van 2020. Doordat de uitgaven voor de versterkingsoperatie achteraf aan de NAM gedeclareerd worden, loopt het ritme van de uitgaven en ontvangsten niet gelijk.

4 Niet-beleidsartikelen

4.1 Artikel 11. Centraal apparaat

Tabel 19 Apparaatsuitgaven Kerndepartement (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2021 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgestelde begroting 2021 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	422.136	0	422.136	197.139	619.275	112.218	110.306	110.535	110.461
Uitgaven	422.136	0	422.136	197.139	619.275	112.218	110.306	110.535	110.461
<i>Personele uitgaven</i>									
Eigen personeel	185.745	0	185.745	138.497	324.242	100.974	99.070	98.974	98.938
Inhuur externen	11.837	0	11.837	15.817	27.654	11.033	11.033	11.033	11.033
Overige personele uitgaven	12.988	0	12.988	230	13.218	0	0	0	0
<i>Materiële uitgaven</i>									
Bijdrage SSO's	196.917	0	196.917	34.285	231.202	485	485	485	447
ICT	200	0	200	6.888	7.088	149	75	0	0
Overige materiële uitgaven	14.449	0	14.449	1.422	15.871	- 423	- 357	43	43
Ontvangsten	19.040	0	19.040	151.397	170.437	70.012	90.012	90.012	90.012

Toelichting

Personele uitgaven

Eigen personeel

Het betreft met name de meerjarige raming voor de uitvoeringskosten van de NCG die gerelateerd zijn aan de versterkingsopgave in Groningen. Deze uitgaven zullen in rekening gebracht worden bij de NAM. In 2021 betreft het circa € 97,4 mln. exclusief btw. De raming zal gedurende het jaar geactualiseerd worden en indien noodzakelijk in de tweede suppletoire begroting 2021 en ontwerpbegroting 2022 worden bijgesteld.

Daarnaast wordt er structureel € 12 mln. overgeboekt van de Aanvullende Post voor het tegengaan van discriminatie binnen het Rijk en gemeenten in het kader van de kabinetsreactie op het rapport Ongekend onrecht. Daarvan wordt circa € 7 mln. overgeboekt naar het gemeentefonds en de BES-eilanden. Ook is er voor de informatiehuishouding en actieve openbaarmaking naar aanleiding van de kabinetsreactie € 9,9 mln. beschikbaar.

Verder betreft het de uitgaven voor de uitvoering van specifieke opdrachten aan Doc-Direkt (€ 12 mln.) en werkzaamheden van P&O-adviseurs voor de SSO's (€ 7 mln.), waar ontvangsten tegenover staan. Ten slotte worden er middelen gerealloceerd om personele uitgaven op het juiste instrument te verantwoorden voor onder andere de woningbouwimpuls en de Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw.

Inhuur externen

Het betreft voornamelijk de meerjarige btw-component over de uitvoeringskosten van de NCG die gerelateerd zijn aan de versterkingsopgave in Groningen (circa € 8,5 mln.).

Daarnaast is er een bijdrage van het Ministerie van I&W aan het Adviescollege ICT-toetsing (AcICT) van € 1,7 mln., zijn er een aantal reallocaties opdat middelen op het juiste instrument kunnen worden verantwoord (circa € 2,2 mln.), een aantal overlopende posten uit 2020 (circa € 2,3 mln.) en de uitvoeringskosten voor het pakket «Wind in de Zeilen» (circa € 0,5 mln.).

Materiële uitgaven

Bijdrage SSO's

Dit betreft met name de bijdragen aan SSO's van Doc-Direkt, die samenhangen met de inkomsten, welke gedurende het jaar van overige departementen en derden (notariaat) worden ontvangen (€ 19,5 mln.). Ook betreft het de kosten voor de uitvoering van de Dienstverleningsafspraken (DVA's) tussen de baten-lastenagentschappen (€ 14 mln.). Daar staan hogere ontvangsten tegenover.

ICT

Dit betreft met name de uitgaven aan ICT van Doc-Direkt, die samenhangen met de inkomsten, welke gedurende het jaar van overige departementen en derden (notariaat) worden ontvangen (€ 6,6 mln.).

Overige materiële uitgaven

Dit betreft met name de materiële uitgaven van Doc-Direkt, die samenhangen met de inkomsten, welke gedurende het jaar van overige departementen en derden (notariaat) worden ontvangen (€ 1,8 mln.).

Ontvangsten

Dit betreft voornamelijk de raming voor de ontvangsten voor de uitvoeringskosten van de NCG die gerelateerd zijn aan de versterkingsopgave in Groningen in 2021 (€ 97,4 mln.) en meerjarig (€ 90 mln.). De uitgaven zullen in rekening gebracht worden bij de NAM. De raming zal gedurende het jaar geactualiseerd worden en indien noodzakelijk in de tweede supplettoire begroting 2021 en ontwerpbegroting 2022 worden bijgesteld. Doordat de uitgaven voor de versterkingsoperatie achteraf aan de NAM gedeclareerd worden, loopt het ritme van de gedesaldeerde uitgaven en ontvangsten niet gelijk. Hiervoor is het kasritme van de meerjarige ontvangstenreeks aangepast middels een kasschuif.

Daarnaast betreft het de nog te ontvangen bijdrage van de NAM over de uitvoeringskosten in het derde en vierde kwartaal van 2020 (€ 42,8 mln.).

Verder betreft het de inkomsten die Doc-Direkt gedurende het jaar ontvangt van overige departementen en derden (notariaat). Deze inkomsten zijn ter dekking van de personele en materiële uitgaven (€ 38,4 mln.). Tot slot betreft het de ontvangsten in het kader van de DVA's voor de standaard dienstverlening aan de baten-lastenagentschappen (€ 14 mln.).

4.2 Artikel 12. Algemeen

Tabel 20 Algemeen (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2021 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgestelde begroting 2021 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	12.706	230.000	242.706	17.466	260.172	0	0	0	- 100
Uitgaven	12.706	0	12.706	17.466	30.172	0	0	0	- 100
Subsidies (regelingen)									
Diverse subsidies	854	0	854	128	982	100	100	100	0
Koninklijk Paleis Amsterdam	52	0	52	0	52	0	0	0	0
Opdrachten									
(Inter)nationale samenwerking	507	0	507	- 100	407	- 100	- 100	- 100	- 100
Diverse opdrachten	315	0	315	0	315	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's									
Diverse bijdragen	0	0	0	- 23	- 23	0	0	0	0
Bijdrage aan agentschappen									
SSC-ICT (eigenaarsbijdrage)	0	0	0	1.600	1.600	0	0	0	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken									
Financiën en Nationale Schuld (Belastingdienst)	10.978	0	10.978	15.861	26.839	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	34.580	34.580	0	0	0	0

Toelichting

Bijdrage aan agentschappen

SSC-ICT (eigenaarsbijdrage)

Dit betreft een bijdrage van € 1,6 mln. voor de kosten in 2021 van de vervanging van het huidige Digi-Inkoop systeem in 2023.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Diverse bijdragen

Per abuis is er een kleine negatieve budgetstand ontstaan, dit wordt bij de ontwerpbegroting 2022 gecorrigeerd.

Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken

Financiën en Nationale Schuld (Belastingdienst)

Dit betreft een actualisatie van de in 2021 te betalen vennootschapsbelasting over de generale ontvangsten.

Ontvangsten

De ontvangsten hebben betrekking op de overschotten 2020 van het RVB (€ 28,9 mln.), SSC-ICT (€ 3,3 mln.) en UBR (€ 2,3 mln.). Deze worden conform de Regeling Agentschappen afgedragen aan de eigenaar.

4.3 Artikel 13. Nog onverdeeld

Tabel 21 Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)

	Ontwerp- begroting 2021 (1)	Mutaties via NvW, ISB, moties en amendementen (2)	Vastgestelde begroting 2021 (3) = (1) + (2)	Mutaties 1e suppletoire begroting (4)	Stand 1e suppletoire begroting (5) = (3) + (4)	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	0	0	0	57.728	57.728	40.310	33.359	29.951	29.739
Uitgaven	0	0	0	57.728	57.728	40.310	33.359	29.951	29.739
Nog te verdelen									
Loonbijstelling	0	0	0	16.139	16.139	14.939	14.180	14.019	13.870
Prijsbijstelling	0	0	0	41.589	41.589	25.371	19.179	15.932	15.869
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten									

Toelichting

Nog te verdelen

Loonbijstelling

Dit betreft de toevoeging van de tranche 2021 loonbijstelling voor het begrotingshoofdstuk Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Prijsbijstelling

Dit betreft de toevoeging van de tranche 2021 prijsbijstelling voor het begrotingshoofdstuk Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.